

ISO 9001:2009

**Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Zielonej Górze**

**Sprawozdanie Zarządu z działalności
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze
w 2016 roku**

Styczeń 2017 rok

Spis treści

1. WSTĘP	3
2. RADA NADZORCZA	7
3. ZARZĄD I BIURO FUNDUSZU	8
4. POMOC PUBLICZNA	9
5. KONTROLE	9
5.1. KONTROLE ZEWNĘTRZNE	9
5.2 KONTROLE WEWNĘTRZNE	10
6. SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ	11
7. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-PROMOCYJNA	12
8. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA	17
8.1 POZYSKIWANIE ŚRODKÓW	17
8.2. REALIZACJA ZADAŃ STATUTOWYCH	17
8.3 EFEKTY RZECZOWE I EKOLOGICZNE FINANSOWANIA ZADAŃ	21
8.3.1 OCHRONA WÓD, ZAOPATRZENIE W WODĘ, GOSPODARKA WODNA	21
8.3.2 OCHRONA POWIETRZA	24
8.3.3 EDUKACJA EKOLOGICZNA	25
8.3.4 POZOSTAŁE KOMPONENTY	27
9. DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZU W ZAKRESIE OBSŁUGI ŚRODKÓW UE	29
9.1 REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH POIIŚ	30
9.2 REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH LRPO	31
9.3 REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH RPO-L2020	32
9.4 OGÓLNOPOLSKI SYSTEM WSPARCIA DORADCZEGO W ZAKRESIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ ORAZ OZE	33
10. GOSPODARKA FINANSOWA	33
10.1 WPŁYWY / PRZYCHODY	33
10.1.1 PRZYCHODY Z TYTUŁU OPŁAT I KAR	34
10.1.2 WPŁYWY Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI POŻYCZKOWEJ FUNDUSZU	34
10.1.3 PRZYCHODY Z OPERACJI KAPITAŁOWYCH	35
10.2 WYDATKI / KOSZTY	35
11. AKCJE I UDZIAŁY	37
12. BILANS ROCZNY I WYNIKI FINANSOWE	37

SPIS TABEL

TABELA 1. Umowy dofinansowania ze środków własnych zawarte w 2016 roku	38
TABELA 2. Struktura umów zawartych w 2016 roku wg komponentów	44
TABELA 3. Umowy zawarte w roku 2016 w podziale na grupy kontrahentów (w zł)	45
TABELA 4. Program usuwania azbestu	46
TABELA 5. Wpływy / przychody Funduszu w 2016 roku (w zł)	50
TABELA 6. Wpływy Funduszu w latach 2012-2016	51
TABELA 7. Koszty / wydatki Funduszu w 2016 roku	52

INFORMACJE OGÓLNE

1. WSTĘP

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze jest samodzielną instytucją finansową i funkcjonuje, w rozumieniu art. 9 pkt. 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jako samorządowa osoba prawna.

Przedmiotem działania Funduszu jest finansowanie, głównie inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zgodnie z kierunkami polityki ochrony środowiska i celami środowiskowymi wynikającymi ze Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego, realizowane w oparciu o środki własne i środki powierzone przez jednostki zewnętrzne. Istotną rolę Funduszu jest prowadzenie działań edukacyjnych oraz informacyjno – promocyjnych związanych z problematyką ochrony środowiska.

W roku 2016 Fundusz kontynuował zadania związane z obsługą na terenie województwa lubuskiego środków unijnych przeznaczonych na ochronę środowiska w ramach perspektywy finansowej 2007-2013. Odbywało się to w ramach:

- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ) - w roli Instytucji Wdrażającej w zakresie dwóch priorytetów: I - Gospodarka wodno-ściekowa oraz II - Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi,
- Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego (LRPO) - w roli Instytucji Pośredniczącej w Priorytecie III - Ochrona i zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego.

Powyższe działania miały charakter zamykający i ogniskowały się wokół procesów związanych z końcowymi kontrolami projektów, akceptacją wniosków o płatność, a także monitorowaniem realizacji tych projektów w okresie trwałości.

Fundusz, w roku 2016, rozszerzył sferę swej działalności podejmując zadania Instytucji Pośredniczącej we wdrażaniu Działania 4.2 Gospodarka odpadami oraz 4.3 Gospodarka wodno-ściekowa Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020. Dodatkowo dnia 28 kwietnia 2016 r. zawarta została umowa pomiędzy Partnerem Wiodącym (NFOŚiGW), a Partnerami Projektu (14 WFOŚiGW oraz Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego) na rzecz realizacji Projektu pn. „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE” w ramach poddziałania 1.3.3 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze prowadził w 2016 roku działalność, która była regulowana przez następujące podstawowe przepisy prawa oraz porozumienia:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2016 r. poz. 672 ze zm.),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. 2015 r. poz. 469, ze zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. 2016 r. poz. 1987 ze zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody. (Dz. U. 2016 r. poz. 2134 ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz. U. 2016 r. poz. 290 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2016 r. poz. 1870 ze zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 roku w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. 2010 r. nr 266, poz. 1479),
- Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. 2016 r. poz. 1047 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. 2015 r. poz. 613 ze zm.),
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2016 r. poz. 383 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2015 r., poz. 2164 ze zm.),
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. 2016 r. poz. 1808),
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. 2016 r. poz. 1764) oraz Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 roku w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej (Dz. U. 2007 r. nr 10, poz. 68),
- Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszanie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. 2013 r. poz. 168),

- Statut WFOŚiGW w Zielonej Górze nadany Uchwałą nr XLVIII/480/2010 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 30 marca 2010 roku (zmieniony uchwałą nr XXIII/206/12 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 16 kwietnia 2012 roku),
- Porozumienie w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla osi priorytetowych: I - Gospodarka wodno-ściekowa i II - Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (projekty o wartości poniżej 25 mln euro) zawarte w dniu 25 czerwca 2007 roku z Ministrem Środowiska wraz z późn. zm.,
- Porozumienie w sprawie realizacji Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 dla Priorytetu III. Ochrona i zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego zawarte w dniu 13 grudnia 2007 z Zarządem Województwa Lubuskiego wraz z późn. zm.,
- Porozumienie w sprawie powierzenia zadań związanych z realizacją Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w zakresie osi priorytetowej II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu zawarte z NFOŚiGW w dniu 16 listopada 2015 r.,
- Porozumienie nr 1/RPO/2016 pomiędzy Wojewódzkim Funduszem i Województwem Lubuskim w sprawie realizacji Działania 4.2 Gospodarka odpadami oraz Działania 4.3 Gospodarka wodno-ściekowa w ramach Osi Priorytetowej 4 Środowisko i Kultura Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 z dnia 1 marca 2016 r.
- Umowa z dnia 28 kwietnia 2016 r. o partnerstwie na rzecz realizacji Projektu pn. „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE” w ramach poddziałania 1.3.3 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 zawarta pomiędzy Partnerem Wiodącym (NFOŚiGW), a Partnerami Projektu (14 WFOŚiGW oraz Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego).

Równocześnie działalność Funduszu regulowana była także, przyjmowanymi przez organy Funduszu w trybie zgodnym z obowiązującymi przepisami, dokumentami wewnętrznymi takimi jak:

- Strategia działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 (uchwała nr 000/24/12 z dn. 26 września 2012 r. ze zm.),
- lista przedsięwzięć priorytetowych (uchwała nr 000/11/15 z dn. 27 lutego 2015 r.),

- kryteria wyboru przedsięwzięć oraz ogólne zasady udzielania pomocy finansowej ze środków Funduszu, w tym zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz tryb i zasady udzielania i rozliczania dotacji (uchwała nr 000/12/15 z dn. 27 lutego 2015 r. ze zm.),
- zasady i tryb udzielania i rozliczania dofinansowania zadań realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe (uchwała nr 002/14/14 z dnia 27.03.2014 r.),
- plan działalności (uchwała nr 000/39/15 z dn. 20 listopada 2015 r. ze zm.) oraz plan finansowy Funduszu (uchwała nr 000/40/15 z dn. 28 listopada 2015 r. ze zm.),

Programy własne i Regulaminy WFOŚiGW w Zielonej Górze:

- Finansowanie budowy połączeń budynków do zbiorczego systemu kanalizacyjnego (uchwała nr 000/21/16 z dn. 15 lipca 2016 r.),
- Finansowanie budowy lokalnych systemów zagospodarowania ścieków socjalno – bytowych (uchwała nr 000/22/16 z dn. 15 lipca 2016 r.),
- Program udzielania dofinansowania na przedsięwzięcia związane z opracowaniem Planów Gospodarki Niskoemisyjnej (uchwała nr 000/29/15 z dn. 31 lipca 2015 r.),
- Program udzielania dofinansowania w roku 2016 w formie pożyczek płatniczych dla przedsięwzięć, które uzyskały bezzwrotne wsparcie ze środków Unii Europejskiej (nr 000/12/16 z dnia 18 marca 2016 r. ze zm.),
- Regulamin Konkursu na zadania z zakresu edukacji ekologicznej o tematyce priorytetowej pn. “Gospodarowanie odpadami komunalnymi w województwie lubuskim” (uchwała nr 000/03/16 z dnia 12 lutego 2016 r.),
- Regulamin Konkursu na dofinansowanie przez WFOŚiGW w Zielonej Górze zadań z dziedziny Edukacji ekologicznej o tematyce priorytetowej Ochrona powietrza w Województwie Lubuskim (uchwała nr 000/04/16 z dnia 18 marca 2016 r.),
- Regulamin II Edycji Konkursu na dofinansowanie w 2016 roku przez WFOŚiGW w Zielonej Górze zadań z dziedziny edukacji ekologicznej na najciekawszą lekcję pn. “Poszukujemy odnawialnych źródeł energii w swoim województwie” (uchwała nr 000/20/16 z dnia 10 czerwca 2016 r.),
- Regulamin określający sposób rozpatrywania wniosków gmin w sprawie zwrotu gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości, będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne

zbiorniki wodne na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 lipca 2006 r. (nr 002/31/15 z dnia 16 kwietnia 2015 r.)

oraz Programy wspólne Wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej:

- Program priorytetowy NFOŚiGW pod nazwą "SYSTEM - Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez WFOŚiGW. Część 1) Usuwanie wyrobów zawierających azbest,
- Program NFOŚiGW „Poprawa jakości powietrza Część 2) KAWKA - Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój odnawialnych źródeł energii”.

2. RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza w 2016 roku funkcjonowała w składzie:

- Leszek Karski - przedstawiciel Ministra Środowiska - Przewodniczący RN (od dnia 20.06.2016 r.),
- Mateusz Balcerowicz - przedstawiciel Ministra Środowiska - Przewodniczący RN (odwołany z dniem 20.06.2016 r.),
- Zbigniew Kołodziej – Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Sejmiku Województwa Lubuskiego - Wiceprzewodniczący RN,
- Wojciech Kozieja – Przedstawiciel organizacji ekologicznych Województwa Lubuskiego – wybrany na Sekretarza w dniu 24.10.2016 r.,
- Ryszard Barański - przedstawiciel Lubuskiego Sejmiku Gospodarczego,
- Leszek Jerzak - Przewodniczący Regionalnej Rady Ochrony Przyrody,
- Artur Malec - Dyrektor Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego (powołany od dnia 24.09.2016 r.),
- Jerzy Tonder - Z-ca Dyrektora Departamentu Rolnictwa, Środowiska i Rozwoju Wsi Urzędu Marszałkowskiego - Sekretarz RN (odwołany z dniem 23.09.2016 r.),
- Jan Rydzanicz – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp.

W roku 2016 w trakcie 11 posiedzeń Rada Nadzorcza przyjęła łącznie 41 uchwał. Spośród najważniejszych, w dniu 18 marca 2016 roku Rada Nadzorcza przyjęła uchwały: nr 000/07/16 w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego WFOŚiGW w Zielonej Górze za rok 2015 oraz przeznaczenia zysku netto za rok 2015 i nr 000/08/16 w sprawie

zatwierdzenia rocznego sprawozdania Zarządu z działalności WFOŚiGW w Zielonej Górze w roku 2015.

Lista przedsięwzięć priorytetowych na 2017 rok przyjęta została uchwałą nr 000/10/16 z dn. 18 marca 2016 roku.

Kryteria wyboru przedsięwzięć, ogólne zasady udzielania pomocy finansowej, zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz tryb i zasady udzielania dotacji ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze na 2017 rok przyjęte zostały uchwałą nr 000/11/16 z dn. 18 marca 2016 roku.

W dniu 28 listopada 2016 roku uchwałą nr 000/39/16 przyjęty został Plan działalności Funduszu na rok 2017, a uchwałą nr 000/40/16 Roczny plan finansowy Funduszu na rok 2017.

Rada przyjęła również Strategię działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze na lata 2017-2020 (uchwała nr 000/28/16 z 9 września 2016 r.).

3. ZARZĄD I BIURO FUNDUSZU

W 2016 roku Zarząd Funduszu pracował w następującym składzie:

- Jolanta Fedak - Prezes Zarządu (od dnia 15.03.2015 r.),
- Michał Stosik - Z-ca Prezesa Zarządu (od dnia 01.07.2010 r.),
- Łukasz Pabierowski – Z-ca Prezesa Zarządu (od dnia 01.02.2015 r.),

W okresie sprawozdawczym Zarząd na 46 posiedzeniach podjął 91 uchwał dotyczących:

- udzielenia promes dofinansowania zadań,
- udzielenia dofinansowania zadań,
- przyjęcia rozliczeń końcowych zadań,
- przyjęcia rozliczeń częściowych zadań,
- przyznania nagród za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracownika administracji rządowej i samorządowej,
- zmiany Regulaminu Organizacyjnego,
- przyjęcia zmiany warunków udzielania dofinansowania zadań związanych z usuwaniem azbestu i wyrobów zawierających azbest na lata 2016-2017,

- wydania decyzji administracyjnej w przedmiocie zwrotu nieprawidłowo wydatkowanych środków w ramach LRPO 2007-2013,
- przyjęcia Regulaminu Konkursu oraz Ogłoszenia Konkursu nr RPLB.04.03.00-IP.02-08-K01/16 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 dla Osi Priorytetowej 4. Środowisko i kultura, Działanie 4.3 Gospodarka wodno – ściekowa,
- przyjęcia regulaminów programów i konkursów w zakresie Ochrony wód i Edukacji ekologicznej,
- zmiany regulaminu przyznawania nagród.

Na koniec 2016 roku w Funduszu zatrudnionych było (poza 3 osobowym Zarządem) 29 osób, z tego w Wydziale Ekspertyz Ekonomiczno-Inżynierskich – 9 osób, w Wydziale Funduszy Europejskich – 13 osób, w Wydziale Finansowo-Księgowym – 3 osoby, w Wydziale Administracyjnym Biura – 4 osoby. Obsługa zadań unijnych (realizowana przez Wydział Funduszy Europejskich, częściowo przez Wydział Finansowo-Księgowy oraz w zakresie nadzoru przez Zarząd) na koniec 2016 roku absorbowwała 5,6 etatu, z tego 2,4 przypadało na obsługę POIiŚ, a 3,2 na obsługę LRPO. W Funduszu funkcjonował również Zespół Doradców Energetycznych, który absorbował 3 etaty spośród pracowników Wydziału Funduszy Europejskich. Obsługa prawna Funduszu wykonywana była przez firmę zewnętrzną na zasadzie stałego zlecenia, natomiast prowadzenie spraw BHP realizowane było w ramach umowy zlecenia.

4. POMOC PUBLICZNA

Zgodnie z ustawą o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej Wojewódzki Fundusz jest podmiotem udzielającym pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Fundusz udzielił w 2016 roku pomocy de minimis w łącznej kwocie 86,00 zł. Wsparcie w formie pożyczki uzyskał jeden podmiot działający na terenie województwa lubuskiego.

5. KONTROLE

5.1. Kontrole zewnętrzne

W 2016 roku instytucje zewnętrzne przeprowadziły dwie kontrole działalności Funduszu.

1. Urząd Marszałkowski - Instytucja Zarządzająca Lubuskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013:

- „Kontrola projektu: RPLB 06.01.00-08-001/15 – wsparcie zarządzania i wdrażania w 2015 r.”, w dniach 27-29.01.2016 r.,

2. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej:

- „Czynności w zakresie audytu gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu UE w ramach RPO-Lubuskie 2020 – audyt desygnacyjny”, w dn. 25.07- 24.08.2016 r.

Wydawane zalecenia pokontrolne realizowane były w trybie roboczym. Zarówno kontrola pomocy technicznej, jak również audyt desygnacyjny potwierdziły poprawność instytucjonalną funkcjonowania WFOŚiGW w Zielonej Górze.

5.2 Kontrole wewnętrzne

W 2016 roku Wojewódzki Fundusz w ramach działalności statutowej przeprowadził 36 terenowych kontroli realizacji zadań dofinansowanych ze środków krajowych. Kontrole przeprowadzone na miejscu, dotyczyły w 14-tu przypadkach umów dotacji, w 19-tu przypadkach umów pożyczek, a 3 dotyczyły umów przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym. Kontrolami objęto zadania realizowane na podstawie umów zawartych w latach 2011 – 2016. Ustalenia z kontroli opisano w protokołach, które bez uwag przyjęli wszyscy kierownicy kontrolowanych jednostek. Przeprowadzone kontrole potwierdziły uzyskanie rzeczowego i ekologicznego efektu realizacji dofinansowanych zadań oraz poprawność kontrolowanej dokumentacji.

Dokumentacja fotograficzna kontrolowanych obiektów przechowywana jest w formie elektronicznej.

W 2016 roku nie wykonywano kontroli na miejscu projektów realizowanych w ramach Systemu Zielonych Inwestycji (GIS – Green Investment Scheme), niemniej WFOŚiGW w Zielonej Górze pozostawał w tej kwestii do dyspozycji NFOŚiGW na podstawie „Porozumienia w sprawie powierzenia niektórych czynności w ramach Krajowego Systemu Zielonych Inwestycji z dnia 4 września 2013 r.”

Oprócz prowadzonych kontroli w terenie, na bieżąco weryfikowano dokumenty formalne i finansowe związane z realizowanymi umowami, zarówno na etapie przygotowania, realizacji jak i rozliczenia końcowego.

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie o finansach publicznych, w WFOŚiGW w Zielonej Górze jako jednostce sektora finansów publicznych, prowadzono kontrolę

zarządczą, która stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. W 2016 roku sporządzono oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze za rok 2015. Przeprowadzono roczny audyt w zakresie bezpieczeństwa informacji, który wykazał, że Wojewódzki Fundusz spełnia wymagania zawarte w § 19-21 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych.

Zgodnie ze sporządzoną opinią w sprawie oceny stanu kontroli, kontrola zarządcza w Wojewódzkim Funduszu w wystarczającym stopniu zapewniła prawidłowe funkcjonowanie, łącznie we wszystkich wymaganych elementach: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.

W związku z powyższym wypełniono części A oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za 2015 rok (według wzoru MF), co oznacza, że w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

6. SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ

Od roku 2002 w Funduszu funkcjonuje system zarządzania jakością potwierdzony przez akredytowaną jednostkę certyfikującą TUV NORD Polska. W lutym 2014 roku Fundusz uzyskał certyfikat na kolejny okres, do dnia 3 lutego 2017 roku. Obowiązująca norma to „Systemy zarządzania jakością. Wymagania PN-EN ISO 9001:2009”. Oznacza to, że organizacja jaką jest WFOŚiGW w Zielonej Górze, wprowadziła i stosuje system zarządzania jakością w zakresie finansowego wspierania przedsięwzięć z dziedziny ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz realizacji powierzonych zadań w procesie zarządzania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej. System zarządzania jakością potwierdza, iż zarządzanie powierzonymi Funduszowi środkami odbywa się pod stałym nadzorem, wg ściśle określonych procedur, zapewniających skuteczne spełnianie ustalonych wymagań jakościowych.

7. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-PROMOCYJNA

Działalność informacyjno-promocyjna w Funduszu w 2016 roku była bardzo intensywna, realizowana zgodnie z przyjętymi na początku roku założeniami popularyzacji działań WFOŚiGW wśród jak najliczniejszych grup społeczności województwa oraz planowanym udziałem Funduszu w możliwie największej liczbie inicjatyw prośrodowiskowych.

Współpraca ze społeczeństwem województwa lubuskiego, podejmowana była nie tylko w zakresie ustawowej działalności statutowej, lecz także w ramach realizacji własnych projektów integracyjno-edukacyjnych. Działania te miały na celu przede wszystkim ułatwienie mieszkańcom regionu, beneficjentom i potencjalnym beneficjentom środków Funduszu dostępu do wysokiej jakości informacji o środowisku oraz upowszechnienie wiedzy o możliwościach podejmowania inicjatyw przyspieszających tempo rozwoju społecznego i gospodarczego województwa lubuskiego w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Istotne w komunikacji zewnętrznej było też wskazanie pryncypiów, jakimi przy podejmowaniu decyzji finansowych kieruje się Fundusz.

Najważniejsze inicjatywy integracyjno-edukacyjne ujęte zostały w Planie działań edukacyjnych WFOŚiGW w Zielonej Górze w 2016 r., przyjętym decyzją Zarządu Funduszu z dnia 03.03.2016 r. i konsekwentnie realizowanym do końca grudnia ub. r.

Spośród takich działań integracyjnych wymienić należy:

- Festyn Ekologiczny „Chronimy środowisko” zorganizowany 10 czerwca 2016 r. z okazji Międzynarodowego Dnia Ochrony Środowiska Naturalnego przez Fundusz i Radio „Zachód” – Regionalną Rozgłośnię Polskiego Radia w Zielonej Górze, przy udziale Prezydenta Miasta Zielona Góra. Różnorodne formy ekologicznych działań edukacyjnych w trakcie Festynu prezentowane były przez 22 podmioty, między innymi takie jak: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze, Fundacja na rzecz Collegium Polonicum w Słubicach, Klub Młodego Wynalazcy w Stanowicach, Muzeum Etnograficzne w Zielonej Górze z siedzibą w Ochli, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Zielonej Górze, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze, Centrum Nauki Keplera w Zielonej Górze, Energetyka Ciepła Opolszczyzny S.A. i Ogród Botaniczny Uniwersytetu Zielonogórskiego. W Festynie uczestniczyło ponad 1.500 dzieci z 19 szkół województwa lubuskiego i dorośli. Spośród klas szkolnych, które wzięły udział w Festynie Prezydent Zielonej Góry – fundator

biletów, wraz z Prezes Funduszu rozlosowali pięć voucherów dla grup 25-osobowych, uprawniających do zwiedzenia Centrum Nauki Keplera w Zielonej Górze - Centrum Przyrodniczego oraz Planetarium.

- Konkursy: fotograficzny i plastyczny pod wspólnym hasłem „Klimat się zmienia – oto dlaczego” na najciekawsze prezentacje negatywnych lub pozytywnych działań w województwie lubuskim, mających wpływ na jakość powietrza i prowadzących do zmian klimatu, przygotowane i przeprowadzone przez Fundusz w I półroczu 2016 r. w ramach otwartych działań edukacyjnych, ukierunkowanych na zaangażowanie najmłodszych Lubuszan w ochronę klimatu i jakości powietrza. Ostatecznie do oceny przyjęto 42 prace, indywidualne i zbiorowe, wykonane przez 164 autorów. Duże zainteresowanie sprawiło, że Fundusz przyznał 8 nagród finansowych oraz 5 zbiorowych nagród rzeczowych dla placówek oświatowych za I, II i III miejsca w poszczególnych kategoriach prac plastycznych i fotograficznych i 35 indywidualnych nagród rzeczowych, o łącznej wartości 26.530 złotych. Uroczyste wręczenie nagród i wyróżnień odbyło się 10 czerwca 2016 r. w trakcie Festynu Ekologicznego „Chronimy środowisko” organizowanego przez WFOŚiGW w Zielonej Górze i Radio „ZACHÓD”.
- Cykl spotkań szkoleniowych z beneficjentami zainteresowanymi uzyskaniem pomocy finansowej ze środków krajowych Funduszu i unijnych, na zadania planowane do realizacji jeszcze w 2016 roku i w latach następnych. W szkoleniach, przeprowadzonych przez Fundusz w dniach 14-17.06.2016 r. uczestniczyło 141 przedstawicieli podmiotów zainteresowanych uzyskaniem wsparcia na realizację zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, związanych z usuwaniem azbestu, czy wymagających wsparcia ze strony ekspertów zespołu doradztwa energetycznego.
- Plebiscyt pn. „Wybieramy Lidera Ekologii w Gminie Województwa Lubuskiego w 2016 roku”, ogłoszony przez Fundusz 1 września 2016 r., którego celem było wyłonienie najbardziej zaangażowanych w realizację lokalnych inicjatyw i działań proekologicznych w regionie oraz nagrodzenie ich za aktywną działalność w 2016 roku. Do tytułu Lidera Ekologii w gminach województwa lubuskiego w 2016 r. samorządy terytorialne zgłosiły 20 kandydatur. Tytuł Lidera Ekologii w Gminie Województwa Lubuskiego wraz z nagrodami finansowymi WFOŚiGW w Zielonej Górze wręczono siedmiu laureatom. Niezależnie od tego Zarząd przyznał pięć wyróżnień Wicelidera Ekologii w Gminie Województwa Lubuskiego oraz jedno wyróżnienie specjalne w formie dyplomu honorowego Prezesa WFOŚiGW.

Uroczyste wręczenie tytułów i nagród, na które Fundusz przeznaczył 38 tys. zł, a także wyróżnień i dyplomów odbyło się 28 grudnia 2016 r. w siedzibie Funduszu w Zielonej Górze.

W ramach działań informacyjno – promocyjnych Fundusz wspierał aktywność na rzecz ochrony środowiska i przyznał w 2016 roku nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej, także za zaangażowane gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne - szczególnie usuwanie azbestu oraz społeczną ochronę bezpieczeństwa ekologicznego w najbliższym środowisku.

- Za zaangażowanie w prawidłową i efektywną realizację Programu priorytetowego „Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne. Usuwanie wyrobów zawierających azbest” w województwie lubuskim przyznano nagrody w wysokości po 5.500 zł każda: Gminie Niegosławice, Gminie Stare Kurowo i Gminie Tuplice.
- Za zaangażowanie w ochronę bezpieczeństwa ekologicznego regionu i jego mieszkańców, aktywność w akcjach przeciwpożarowych i starania w utrzymaniu gotowości do podejmowania działań ratunkowych nagrodami Funduszu w wysokości po 5.500 zł każda i medalami *Przyjaciel środowiska* uhonorowano Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Śmieszku, Podłej Górze, Lubiechowie, Zwierzynie i w Kargowej oraz prezesa Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Gubinie.

Laureaci odebrali nagrody wraz z medalami *Przyjaciel środowiska* na uroczystym spotkaniu 28 grudnia 2016 roku w siedzibie Funduszu.

Fundusz uczestniczył też w przedsięwzięciach informacyjno-promocyjnych o randze krajowej i międzynarodowej, związanych z ochroną środowiska i gospodarki wodnej, np. Zarząd Funduszu w dniach 14-16.09.2016 r. wziął udział w III Forum Ekologicznym w Kołobrzegu. Zarząd zdecydował też o czynnym udziale Funduszu w targach POL-ECO-SYSTEM w Poznaniu w dniach 12-13.10.2016 r., w ramach wspólnego stoiska wystawienniczego wszystkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a także o uczestnictwie pracowników naszego Funduszu w towarzyszących targom sympozjach, w tym m.in.: Forum Czystej Energii, Forum Recyklingu, konferencji WIEŚ POLSKA – WIEŚ INNOWACYJNA, „Dofinansowanie innowacji środowiskowych ze środków Unii Europejskiej”, „Gospodarka odpadami w nowych warunkach prawnych”.

Przedstawiciele Zarządu Funduszu i pracownicy w ciągu całego roku pozostawali do merytorycznej dyspozycji podmiotów realizujących projekty z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w województwie czy współfinansujących te projekty. Przedstawiciele Zarządu Funduszu i/lub pracownicy Funduszu uczestniczyli w licznych spotkaniach, konsultacjach i sympozjach organizowanych przez inwestorów m. in.:

- w konferencji podsumowującej realizację projektu "Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie aglomeracji Żagań", zorganizowanej 26 sierpnia 2016 r. , gdzie Zastępca Prezesa Zarządu omawiał rolę Funduszu jako Instytucji Wdrażającej POIiŚ.
- w Konferencji Przedsiębiorstw Wodociągowych, zorganizowanej 16 września 2016 r. w Krośnie Odrzańskim nt. „Wyzwania techniczno – organizacyjne w zarządzaniu infrastrukturą wodociągowo – kanalizacyjną”- w trakcie której eksperci Funduszu prezentowali możliwości wsparcia inwestycji w branży wodociągowo-kanalizacyjnej ze środków krajowych i unijnych w perspektywie 2014-2020;
- w ramach Dnia Województwa Lubuskiego, organizowanego 25 czerwca 2016 r. w Łęknicy, gdzie przedstawiciele Funduszu w ramach własnego stoiska wystawienniczego prezentowali dotychczasowe działania WFOŚiGW w zakresie efektywności energetycznej, efekty ekologiczne dofinansowywanych inwestycji i gotowość współpracy na rzecz ochrony środowiska.

Odrębnym, bogatym zakresem działania Funduszu w merytorycznej komunikacji z beneficjentami były konsultacje i szkolenia prowadzone przez Zespół Doradców Energetycznych, np. w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii. Pierwszy etap działalności doradców energetycznych obejmował weryfikację Planów Gospodarki Niskoemisyjnej. W 2016 r. zweryfikowano pozytywnie 50 planów, oraz udzielono 89 konsultacji dotyczących ww. planów. Zweryfikowano także 54 audyty energetyczne. Łącznie udzielono 282 konsultacji, których głównym tematem były źródła finansowania inwestycji w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii, a także techniczne aspekty ww. inwestycji. Odbiorcami konsultacji były zarówno jednostki samorządu terytorialnego, wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe, a także przedsiębiorcy i osoby fizyczne.

Tematyka i zakres szkoleń prowadzonych przez Zespół Doradców była zawsze dostosowywana do aktualnych potrzeb zgłaszanych przez odbiorców usług doradczych. W 2016 r. przeprowadzono 4 szkolenia z zakresu projektu doradztwa, na temat zasad działania projektu oraz obszaru w ramach, którego można uzyskać wsparcie. W szkoleniach łącznie wzięło udział 146 osób. Zorganizowano także szkolenie z zakresu Planów Gospodarki

Niskoemisyjnej, w którym udział wzięło 16 osób oraz 3 szkolenia dla przedstawicieli wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych, dotyczące możliwości finansowania inwestycji w zakresie termomodernizacji budynków mieszkalnych oraz głównych błędów popełnianych podczas termomodernizacji. Łącznie w tym zakresie przeszkolonych zostało 46 osób. Zespół przeprowadza także konsultacje bezpośrednie w jednostkach samorządu terytorialnego, wspomagając je w rozwiązywaniu bieżących problemów w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii. W 2016 r. przeprowadzono takie konsultacje w 54 gminach i jednym powiecie.

Ważnym źródłem przekazu informacji o Funduszu były wywiady udzielane przez członków Zarządu, przede wszystkim w prasie lokalnej oraz w radiu regionalnym. Poprzez stronę internetową www.wfosigw.zgora.pl Fundusz rozpowszechniał najważniejsze informacje na temat aktualnych działań, akcji ekologicznych i innych wydarzeń związanych z ochroną środowiska oraz udostępniał niezbędne dokumenty, m.in. obowiązujące w 2016 roku kryteria i zasady, programy i regulaminy dofinansowania zadań ekologicznych, wzory aktualnych wniosków, wykazy i wzory dokumentów wymaganych w procedurach przyznawania pomocy finansowej. Działania i inicjatywy WFOŚiGW w Zielonej Górze prezentowane były w newsletterze Narodowego Funduszu ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie i wszystkich wfosigw na stronie internetowej: www.17Funduszy.pl.

W ramach zaplanowanego spójnego systemu przepływu informacji pomiędzy Funduszem a mieszkańcami województwa, w tym szczególnie obecnymi i potencjalnymi beneficjentami, podjęto również decyzję o wydaniu 500 egz. kalendarza WFOŚiGW w Zielonej Górze na rok 2017, zawierającego, poza wizualizacją misji Funduszu: dbamy o zdrowie i środowisko naturalne, także terminarz Beneficjenta, z harmonogramami wymaganych spłat zobowiązań, składania wniosków, a także datami dostarczania innych dokumentów oczekiwanych przez Fundusz od beneficjentów środków krajowych i zagranicznych. Kalendarz przekazany został wszystkim bieżącym i potencjalnym beneficjentom.

Elementem działań integracyjno-edukacyjnych w 2016 r. było też zaangażowanie się w działania prośrodowiskowe i prozdrowotne promujące Wojewódzki Fundusz. Warto tu wspomnieć np. udział reprezentacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze w biegu sztafetowym z Gubina do Krosna Odrzańskiego, który odbył się 24 września, a uczestnicy mieli do pokonania 32,1 km trasy, podzielonej na 7 etapów. Wypada też odnotować, że np. Miejskie Przedszkole Nr 34 "Rozśpiewane Przedszkole" w Zielonej Górze, aktywnie uczestniczące w promowaniu

zachowań proekologicznych wśród dzieci, nawiązało współpracę z WFOŚiGW w Zielonej Górze i zorganizowało konkurs ekologiczny "Moje Eko-Wakacje" pod patronatem Prezesa WFOŚiGW. Celem konkursu było zachęcanie dzieci w wieku przedszkolnym do dzielenia się własnymi wrażeniami i wspomnieniami z wakacji spędzonymi w trosce o dobro środowiska. W konkursie wzięło udział 15 uczestników ze wszystkich grup wiekowych. Dzieci wykazały się pomysłowością w wykorzystywaniu materiałów i ogromną wrażliwością na otaczający je świat przyrody.

8. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

8.1 Pozyskiwanie środków

Środki wykorzystywane na działalność statutową Funduszu pochodziły z: opłat za korzystanie ze środowiska, kar za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska, oprocentowania udzielonych pożyczek oraz operacji kapitałowych prowadzonych z wykorzystaniem czasowo wolnych środków.

Corocznie znaczące źródło dofinansowywania stanowią środki, które wracają do Funduszu w postaci spłacanych rat kapitału pożyczek udzielanych przez Fundusz w latach poprzednich.

8.2. Realizacja zadań statutowych

Podstawowym dokumentem strategicznym obowiązującym w Funduszu jest „Strategia działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020”.

Na podstawie zidentyfikowanych potrzeb środowiskowych w województwie lubuskim, Fundusz realizował nadal cztery główne priorytety. Należały do nich: Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi, Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi, Ochrona atmosfery oraz Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów. Poza nimi Fundusz do swych działań priorytetowych zaliczał również inne, wybrane, w komponentach: Monitoring, Nadzwyczajne zagrożenia oraz Edukacja ekologiczna.

Działalność Funduszu w roku 2016 obejmowała realizację zadań statutowych wyrażającą się udzielaniem pomocy finansowej na zadania proekologiczne ze środków własnych Funduszu w formie pożyczek (w tym pożyczek płatniczych), dotacji, przekazania środków oraz dopłat do oprocentowania kredytów bankowych i częściowej spłaty kapitału kredytów bankowych.

Na rok 2016 złożono 193 wnioski. Z przyczyn formalnych odrzucono 35 wniosków. W związku z formalną rezygnacją lub niezłożeniem ostatecznego wniosku przez wnioskodawców 17 wniosków nie zostało rozpatrzonych pozytywnie. W roku 2016 sfinalizowano 141 wniosków na łączną kwotę (z uwzględnieniem aneksów) 12.266.424,42 zł, w tym: 11 umów pożyczek na kwotę 3.548.977,04 zł oraz 125 umów dotacji i 5 umów przekazania środków na łączną kwotę 8.717.447,38 zł. Listę umów zawartych w roku 2016 załączono do sprawozdania w tabeli nr 1.

W tabeli nr 2 oraz na towarzyszącym jej wykresie przedstawiono strukturę umów zawartych w 2016 roku wg komponentów, w podziale na pożyczki i dotacje łącznie z przekazaniem środków. W ujęciu wartościowym największy udział spośród wszystkich zawartych umów miały umowy w komponencie Nadzwyczajne zagrożenia, na który przypadło 46,33% całej kwoty pomocy. Z danych za ostatnie 5 lat wynika, że w latach ubiegłych najbardziej wspieranym komponentem była Ochrona wód. W roku 2016 nie zaangażowano tak znaczących środków w komponent Ochrona wód, dodatkowo w tym roku nie finansowano nowych inwestycji w ramach Ochrony atmosfery. Jest to głównie następstwem braku potrzeb związanych z finansowaniem wkładów własnych projektów dofinansowanych z bezzwrotnych środków UE. Sytuacja ta jest naturalną konsekwencją zakończenia perspektywy finansowej 2007-2013 i braku naboru wniosków „unijnych” na lata 2014-2020 w roku 2016.

W ramach działalności statutowej, w okresie objętym sprawozdaniem, Fundusz obsługiwał 12 umów z lat wcześniejszych, z których wynikały również zobowiązania związane z wypłatą środków w formie pożyczki/dotacji.

Podobnie jak w latach ubiegłych, Fundusz nie dofinansowywał bezpośrednio zadań realizowanych przez osoby fizyczne. Obsługa tej grupy klientów realizowana była w ramach linii kredytowych prowadzonych na podstawie dwóch umów zawartych z Bankiem Ochrony Środowiska S.A.:

pierwszej, funkcjonującej od 2005 roku, a dotyczącej dopłat ze środków Funduszu do oprocentowania kredytów preferencyjnych udzielanych przez BOŚ S.A. na inwestycje proekologiczne realizowane na terenie województwa lubuskiego oraz

drugiej zawartej w 2014 roku, która umożliwia udzielanie dotacji ze środków Funduszu przeznaczonych na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych udzielanych przez Bank

na inwestycje w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowane na terenie województwa lubuskiego.

Dopłatami do oprocentowania kredytów preferencyjnych objęte były zadania realizowane w ramach jednej spośród czterech linii kredytowych: realizacja zadań modernizacyjnych służących ochronie powietrza, budowa małych i przydomowych oczyszczalni ścieków, termomodernizacja budynków oraz usuwanie i unieszkodliwianie azbestu i wyrobów zawierających azbest. W ramach dotacji na częściową spłatę kapitału możliwe było wspieranie zadań polegających na wykonaniu lub modernizacji systemów grzewczych ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza oraz na wykonaniu lub modernizacji systemów grzewczych z wykorzystaniem alternatywnych a przyjaznych środowisku źródeł energii.

Współpraca z BOŚ była istotnym ogniwem uzupełniającym ofertę Wojewódzkiego Funduszu. Na rzecz doskonalenia formy współpracy oraz oferty dla klientów ostatecznych, w roku 2016 Zarząd Funduszu podjął decyzję w zakresie zmiany warunków Umowy z dnia 16.09.2005 r. z późn. zmianami w sprawie dopłat ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze do oprocentowania kredytów preferencyjnych udzielanych przez Bank Ochrony Środowiska S.A na inwestycje proekologiczne realizowane na terenie województwa lubuskiego oraz zamknięcia Umowy z dnia 12.05.2014 r. w sprawie udzielenia dotacji ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze przeznaczonej na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych udzielanych przez Bank Ochrony Środowiska S.A. Celem dalszej współpracy z Bankiem będzie rozwijanie oferty dla podmiotów indywidualnych (osób fizycznych, osób prowadzących działalność gospodarczą i wspólnot mieszkaniowych).

Podstawowymi kontrahentami Funduszu, tak jak w latach poprzednich, pozostawały jednostki samorządowe. Zestawienie umów zawartych w roku 2016 z podziałem na grupy kontrahentów przedstawiono w tabeli nr 3. Najwięcej nowych umów - 91 zawarto z gminami (85 w formie dotacji, a 6 w formie pożyczek). Wartościowo największy udział w dotacjach miały gminy (65,6% ogólnej kwoty dotacji), a w pożyczkach - przedsiębiorcy (56,5% ogólnej kwoty pożyczek) oraz gminy (35,4% ogólnej kwoty pożyczek). Średnia wysokość dofinansowania udzielonego w formie pożyczek wyniosła ponad 322 tys. zł (wartość maksymalna pożyczki to 850 137,00 zł), w formie dotacji ponad 67 tys. zł (wartość maksymalna dotacji 572 271,56 zł).

W roku 2016 zasady przyznawania pomocy określały maksymalne pułapy pomocy w odniesieniu do kosztów kwalifikowanych – w przypadku pożyczek na zadania realizowane wyłącznie ze środków krajowych przez jednostki samorządu terytorialnego, spółki wodno-ściekowe oraz podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych j.s.t. - do 100%, a dla zadań realizowanych przez pozostałych wnioskodawców do 80%. W przypadku pożyczek na realizację zadań przy współudziale bezzwrotnych środków zagranicznych (z wyłączeniem pożyczek płatniczych) - do 100% różnicy pomiędzy planowanymi kosztami kwalifikowanymi przedsięwzięcia, a dofinansowaniem ze środków zagranicznych. Pożyczki udzielane były na zadania inwestycyjne w dziedzinach: ochrona wód, zaopatrzenie w wodę oraz nadzwyczajne zagrożenia.

Maksymalny pułap pomocy w przypadku dotacji (lub przekazania środków) wynosił w przypadku zadań realizowanych wyłącznie ze środków krajowych - do 50% kosztów kwalifikowanych oraz 70% w przypadku państwowych jednostek budżetowych. Dla zadań realizowanych przy współudziale bezzwrotnych środków zagranicznych, przy dofinansowaniu w formie dotacji lub przekazania środków, maksymalny udział środków Funduszu wynosił do 50% różnicy pomiędzy planowanymi kosztami kwalifikowanymi przedsięwzięcia, a dofinansowaniem ze środków zagranicznych. Dla kosztów, których obowiązek pokrywania przez Fundusz wynikał z obowiązujących przepisów prawa, udział Funduszu wynosił do 100% tych kosztów.

W 2016 roku dotacjami (łącznie z przekazaniem środków) wspierane były zadania w następujących dziedzinach: monitoring środowiska, gospodarka wodna, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami, edukacja ekologiczna, ochrona wód oraz ochrona przyrody. Obejmowały one między innymi: budowę lokalnych systemów zagospodarowania ścieków (finansowanie w ramach programu własnego Funduszu), przygotowanie dokumentacji dla zabezpieczeń przeciwpowodziowych, zakup samochodów ratowniczych i sprzętu specjalistycznego oraz zadania z edukacji ekologicznej.

Dotacjami wspierane były również zadania dotyczące usuwania wyrobów zawierających azbest. Realizowano je w ramach Programu Priorytetowego NFOŚiGW pn. "Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne, Część 2 - Usuwanie wyrobów zawierających azbest", adresowanego do jednostek samorządu terytorialnego, na terenie których przeprowadzono inwentaryzację wyrobów zawierających azbest oraz posiadających, opracowany i przyjęty uchwałą Rady Gminy, Gminny Program Usuwania Azbestu. Gminy przystępujące do Programu mogły uzyskać dofinansowanie w wysokości 100% kosztów kwalifikowanych

w formie dotacji (50% dofinansowania stanowiła dotacja NFOŚiGW i 50% dotacja WFOŚiGW w Zielonej Górze). Do kosztów kwalifikowanych zaliczano: koszty demontażu, zbierania, transportu i unieszkodliwienia lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest. Do Programu w roku 2016 zakwalifikowano 70 gmin, które zgłosiły wstępne zapotrzebowanie na środki w wysokości 4.064.978,66 zł. Ostatecznie w Programie udział wzięło 69 gmin (w latach poprzednich: 2011 – 8 gmin, w 2012 – 16 gmin, w 2013 – 31 gmin, w 2014 – 48 gmin, a w 2015 – 58 gmin). Rzeczywiste koszty realizacji zadań osiągnęły wartość 2.088.932,32 zł, tj. 51,38 % zgłoszonego zapotrzebowania. Dofinansowanie w ramach Programu wyniosło 2.074.977,94 zł, z czego 1.037.488,97zł stanowiły środki Funduszu.

Zestawienie udzielonego dofinansowania w podziale na gminy zawiera tabela nr 4, natomiast podsumowanie Programu usuwania azbestu w roku 2016 zawarto na wykresach od 1-5 w załączeniu do Sprawozdania.

Podobnie jak w latach ubiegłych, Fundusz realizował zadania wynikające z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 lipca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zwrotu gminom dochodów zwolnionych z podatku od nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne. Wskutek realizacji tego rozporządzenia Fundusz przekazał lubuskim gminom w roku 2016 środki w kwocie 21.491,00 zł, stanowiące równowartość utraconych dochodów za rok 2015. Dopłaty przekazano następującym gminom: Świebodzin, Trzciel, Skąpe, Lubrza, Dobiegniew, Bledzew, Sława, Pszczew, Międzyrzecz, Kargowa, Przytoczna, Babimost, Lubiszyn.

8.3 Efekty rzeczowe i ekologiczne finansowania zadań

8.3.1 Ochrona wód, Zaopatrzenie w wodę, Gospodarka wodna

W 2016 roku Fundusz dofinansowywał zadania związane z gospodarką wodno-ściekową oraz z zaopatrzeniem w wodę w gminach: Żary, Niegosławice, Nowe Miasteczko oraz w Wojewódzkim Szpitalu Klinicznym im. K. Marcinkowskiego w Zielonej Górze Sp. z o.o.

W wyniku współfinansowania przez Fundusz zadań realizowanych z dofinansowaniem Funduszu zakontraktowanym w latach wcześniejszych w ramach komponentu **Ochrona wód**, w 2016 roku osiągnięto efekt rzeczowy w postaci wybudowania i modernizacji sieci kanalizacyjnej o długości 126.854 mb oraz wybudowania 53 przepompowni. W ujęciu ekologicznym liczba osób korzystających z podłączenia do wybudowanej sieci kanalizacyjnej

oraz podłączonych do nowych lub zmodernizowanych oczyszczalni ścieków zwiększyła się o 58.618 osób. Z umów zawartych w roku 2016 efekt ekologiczny zaplanowano na lata następne.

W komponentcie Ochrona wód udzielono 5 pożyczek oraz 3 dotacje. Były to następujące zadania:

- „Budowa osiedlowej oczyszczalni ścieków w m. Sucha Dolna, gm. Niegosławice”.
Przedmiotem przedsięwzięcia jest budowa oczyszczalni ścieków typu biologiczno-mechanicznego przeznaczonej do oczyszczania ścieków od 99 RLM. Do oczyszczalni będą doprowadzane ścieki z wielorodzinnych budynków mieszkalnych znajdujących się w miejscowości Sucha Dolna.
Zadanie sfinansowane zostało w formie pożyczki (125.471,00 zł) i dotacji (31.367,80 zł) w ramach Programu własnego Funduszu pn. „Finansowanie budowy lokalnych systemów zagospodarowania ścieków socjalno – bytowych”.
- „Budowa osiedlowej oczyszczalni ścieków w m. Stara Jabłona, gm. Niegosławice”.
Przedmiotem przedsięwzięcia jest budowa oczyszczalni ścieków typu biologiczno-mechanicznego przeznaczonej do oczyszczania ścieków od 60 RLM. Do oczyszczalni będą doprowadzane ścieki z wielorodzinnych budynków mieszkalnych znajdujących się w miejscowości Stara Jabłona.
Zadanie sfinansowane zostało w formie pożyczki (92.598,00 zł) i dotacji (23.149,00 zł) w ramach Programu własnego Funduszu pn. „Finansowanie budowy lokalnych systemów zagospodarowania ścieków socjalno – bytowych”.
- „Budowa lokalnych systemów zagospodarowania ścieków socjalno-bytowych w Gminie Nowe Miasteczko - etap I”.
Zadanie to obejmuje swym zakresem budowę 50 instalacji zagrodowych składających się z prefabrykowanych zbiorników bezodpływowych wraz z przyłączami kanalizacyjnymi.
Zadanie sfinansowane zostało w formie pożyczki (212.372,00 zł) i dotacji (53.093,00 zł) w ramach Programu własnego Funduszu pn. „Finansowanie budowy lokalnych systemów zagospodarowania ścieków socjalno – bytowych”.
- „II Etap - Budowa drugiego rurociągu tłocznego ścieków surowych wraz z modernizacją węzła tłocznego z komorą zasuw i kratą na kolektorze fi 1000”.

Zadanie realizowane przez Spółkę Wodno-Ściekową „Złota Struga” o wartości całkowitej 1.335.411 zł, uzyskało dofinansowanie w formie pożyczki w kwocie 600.000 zł.

- „Budowa stacji dezynfekcji skażonych ścieków sanitarnych pochodzących z Klinicznego Oddziału Chorób Zakaźnych”.

Beneficjentem zadania jest Wojewódzki Szpital Kliniczny im. K. Marcinkowskiego w Zielonej Górze Sp. z o.o. Wartość całkowita projektu wyniosła 465.785 zł (w tym wsparcie Wojewódzkiego Funduszu w formie pożyczki wyniosło 372.628 zł).

W wyniku współfinansowania przez Fundusz zadań realizowanych w ramach komponentu **Zaopatrzenie w wodę** uzyskano w 2016 roku (z umów zawartych w latach poprzednich) potwierdzony efekt w postaci: modernizacji i wybudowania 42.219 mb sieci wodociągowej oraz 6.425 mb przyłączy wodociągowych. Dzięki realizacji tych zadań wzrosła liczba korzystających z podłączenia do wybudowanej sieci wodociągowej o 1.308 osób.

W roku objętym sprawozdaniem w komponentie Zaopatrzenie w wodę dofinansowano 1 zadanie:

- „Przebudowa i modernizacja Stacji Uzdatniania Wody na terenie Wojewódzkiego Szpitala Klinicznego im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze Spółka z o.o.”

Zadanie polega na przebudowie i modernizacji istniejącej stacji uzdatniania wody na terenie Wojewódzkiego Szpitala Klinicznego im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze. Beneficjentem zadania jest Wojewódzki Szpital Kliniczny im. K. Marcinkowskiego w Zielonej Górze Sp. z o.o. Wartość całkowita projektu wyniosła 1.062.672 zł (w tym wsparcie Wojewódzkiego Funduszu w formie pożyczki wyniosło 850.137 zł).

W komponentie **Gospodarka wodna** przyznano 2 dotacje i jedną pożyczkę, wśród nich:

- „Zabezpieczenie przed powodzią miasta Krosno Odrzańskie - opracowanie dokumentacji technicznej”.

Zadanie polega na opracowaniu dokumentacji technicznej na odbudowę i rozbudowę systemu przeciwpowodziowego miasta Krosno Odrzańskie, ponieważ obecny system przeciwpowodziowy miasta nie stanowi skutecznego zabezpieczenia przed powodzią.

Zadanie to realizowane jest przez Województwo Lubuskie (Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze). W roku 2016 przyznano dotację w kwocie 213.950,81 zł (wartość całkowita 1.349.983,00 zł).

- „Zakup sprzętu do prowadzenia gospodarki wodnej na terenie Powiatu Wschowskiego”.

Zadanie polega na zakupie specjalistycznego sprzętu, obejmującego koparko – ładowarkę z osprzętem oraz osprzęt do ciągników rolniczych.

Realizacja zadania pozwoli na zapewnienie właściwego przepływu wód, zabezpieczenie przed zalewaniem dróg i nieruchomości zlokalizowanych przy drogach. Sprzęt będzie ponadto wykorzystywany do prowadzenia akcji przeciwpowodziowych w ramach systemu zarządzania kryzysowego.

Inwestorem przedmiotowego przedsięwzięcia jest Powiat Wschowski. Łączne wsparcie Fundusz wyniosło 580.068,00 zł w tym pożyczka i dotacja stanowiły po 50% wartości wsparcia (290.034,00 zł).

8.3.2 Ochrona powietrza

W roku 2016 Fundusz realizował zadanie finansowane w ramach Programu NFOŚiGW "Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł. Część 1) Program pilotażowy KAWKA". Łącznie w tym roku dofinansowaniem objętych było 60 zadań inwestycyjnych w ramach 9 etapów przedsięwzięcia pn. „Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza w śródmieściu Gorzowa Wlkp.”. Wartość kosztów całkowitych zadań inwestycyjnych wyniosła 30.833.583,83 zł w tym 26.926.509,79 kosztów kwalifikowanych. Zaangażowanie Funduszu w roku 2016 w formie dotacji wyniosło 11.582.047,86 (środki NFOŚiGW uruchamiane przez Wojewódzki Fundusz) oraz w formie pożyczki (środki WFOŚiGW w Zielonej Górze) 10.659.413,83 zł. Efekt ekologiczny wynikający z realizacji przedsięwzięcia w roku 2016 wyniósł w zakresie redukcji emisji: pyłu PM10 68,992 Mg/rok; PM2,5 65,361 Mg/rok, SO₂ - 163,40 Mg/rok; NO_x – 23,60 Mg/rok; BAP – 0,049 Mg/rok; CO₂ – 7.060,83 Mg/rok. W roku 2016 w ramach realizacji projektu zlikwidowano 1.198 pieców węglowych.

W wyniku współpracy z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. w ramach komponentu **Ochrona powietrza**, w roku 2016 uzyskano efekt ekologiczny w postaci redukcji emisji

zanieczyszczeń o: pył - 1,683 Mg/rok; SO₂ - 1,421 Mg/rok; NO_x – 0,210 Mg/rok; CO₂ – 228,926 Mg/rok.

W roku 2016 BOŚ S.A. udzielił 36 kredytów na ogólną kwotę 981.010,34 zł, w tym 18 kredytów objętych było umowami na dopłaty do oprocentowania oraz 18 dopłatą do kapitału. Wśród kredytów z dopłatą do oprocentowania: 2 dotyczyły wymiany (zakupu i montażu) kotłów na gazowe, 3 zakupu i montażu instalacji fotowoltaicznych, 8 zakupu i montażu instalacji grzewczych w oparciu o pompy ciepła, 1 zakupu instalacji działającej w oparciu o biomasę, 1 dotyczył zakupu i montażu przydomowej oczyszczalni ścieków, a 3 termomodernizacji budynków mieszkalnych. Wśród kredytów z dopłatą do kapitału: 10 dotyczyło zakupu i montażu kolektorów słonecznych i instalacji fotowoltaicznych, 3 zakupu i montażu pomp ciepła oraz 5 wymiany kotłów węglowych. Fundusz dopłacił w roku 2016 do oprocentowania wszystkich umów będących w okresie spłaty (w tym także z lat poprzednich) 38.564,43 zł oraz kwotę 45.109,46 zł do umów z częściową spłatą kapitału.

8.3.3 Edukacja ekologiczna

W ramach komponentu dofinansowano 14 edukacyjnych projektów zgłoszonych w ramach corocznego naboru zadań w dziedzinie edukacji ekologicznej oraz 16 przedsięwzięć zrealizowanych w ramach odrębnych naborów, ogłoszonych przez Fundusz w trybie konkursów na działania prośrodowiskowe z rekomendowaną tematyką.

Zadania edukacyjne przyjęte do dofinansowania w roku 2016 w trakcie corocznego naboru, realizowane były głównie w trzech obszarach tematycznych: ochrona różnorodności biologicznej i zasobów krajobrazowych, stan środowiska a jakość życia społeczeństw oraz ochrona powierzchni ziemi, w tym gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Realizacja powyższych działań w zakresie ochrony bioróżnorodności skutkowałą osiągnięciem między innymi następujących efektów:

- doposażenie baz badawczych i dydaktycznych m.in. w: specjalistyczną aparaturę laboratoryjną, środek transportu do prowadzenia działań badawczych, zestaw komputerowy do tworzenia przyrodniczej bazy danych, opracowywania analiz i raportów przyrodniczych,
- nowe nasadzenia krzewów na ptasie siedliska,

- wydawnictwa edukacyjne w łącznym nakładzie 6000 egz., 4000 szt. tematycznych zakładów książkowych „Korzystajmy z leczniczych darów natury”,
- budowa wiaty edukacyjnej w Ośrodku Edukacji Przyrodniczej w Pszczewie, służącej prowadzeniu zajęć terenowych dla ok. 1000 osób rocznie.

Priorytetem edukacyjnym w roku 2016 pozostawało dla Funduszu upowszechnianie i rozwijanie wiedzy oraz pożądanego zachowań społeczności regionu lubuskiego w zakresie racjonalnego gospodarowania odpadami komunalnymi, głównie segregacji odpadów u źródła i recyklingu. Dlatego na uwagę zasługuje program edukacyjny pn. „Kupuję świadomie – ograniczam ilość wytwarzanych odpadów komunalnych u źródła”, realizowany z myślą o dorosłych oraz dzieciach z placówek przedszkolnych i klas I-III szkół podstawowych na obszarze 13 lubuskich gmin przez Związek Międzygminny EKO-PRZYSZŁOŚĆ. Dzięki dotacji z WFOŚiGW w Zielonej Górze dla tego programu:

- od maja do listopada 2016 r. wśród 59.000 mieszkańców gmin wchodzących w skład Związku upowszechniano informacje utrwalające zasady segregacji odpadów,
- do 50 tysięcy właścicieli nieruchomości trafiły broszury tematyczne, natomiast
- dla ponad 3750 przedszkolaków i ponad 5250 uczniów szkół podstawowych przeprowadzono łącznie 324 tematyczne prelekcje połączone z praktycznymi warsztatami i konkursami tematycznymi.

W zakresie przedsięwzięć współfinansowanych środkami Funduszu w 2016 roku, ukierunkowanych na rozwijanie wiedzy o środowisku naturalnym, jego bogactwie i nierozzerwalnym wpływie na życie człowieka oraz mających na celu kształtowanie ekologicznych zachowań społeczności regionalnej, szczególnie młodego pokolenia, zaliczają się też:

- 2 edukacyjne konkursy wiedzy oraz 1 konkurs plastyczny o zasięgu ogólnopolskim, w których uczestniczyło łącznie 2792 dzieci i młodzieży z województwa lubuskiego. Były to konkursy realizowane od etapów szkolnych po wojewódzkie, z wyłonieniem laureatów, którzy reprezentowali region lubuski w finałach ogólnopolskich,
- 4 wydawnictwa upowszechniające rzetelną wiedzę i informację o bogactwie przyrodniczym oraz współzależnościach pomiędzy środowiskiem naturalnym a rozwojem cywilizacyjnym człowieka.

Fundusz dofinansował też:

- wydanie kolejnej edycji map topograficznych 7 lubuskich parków krajobrazowych, w nakładzie łącznym 6.500 egzemplarzy
- wydruk 1500 egz. edukacyjno-promocyjnej broszury pt. "Atrakcje Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego".

W 2016 roku zintensyfikowano działania w zakresie edukacji ekologicznej w województwie lubuskim poprzez dodatkową inspirację regionalnych edukatorów w ramach ogłoszonych przez WFOŚiGW dwóch naborów wniosków w trybie konkursowym z rekomendowaną tematyką ochrony ziemi i powietrza.

Pierwszy konkurs dotyczył przygotowania i przeprowadzenia otwartych akcji edukacyjnych nt. gospodarki odpadami komunalnymi w województwie lubuskim. Spośród 15 nadesłanych projektów, wyłoniono 5 najlepszych, przyznając im dotacje w łącznej wysokości 237.000 zł (od 42.000 do 49.900 zł każda). Efektami konkursu były kampanie edukacyjno-informacyjne dotyczące prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi.

Kolejny konkurs dotacyjny Funduszu, tym razem dla edukacji w dziedzinie ochrony powietrza w Lubuskiem, dotyczył dwóch działań:

- realizacji najciekawszego festynu popularno-naukowego upowszechniającego wiedzę o zdrowej energii i zdrowym powietrzu;
- organizacji aktywnej lekcji nt. „Poszukujemy odnawialnych źródeł energii w swoim powiecie”.

W ramach całego komponentu Edukacji ekologicznej w roku 2016 udzielono dofinansowania o wartości 570.244.29 zł.

8.3.4 Pozostałe komponenty

W ramach komponentu **Ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami** w roku 2016 uzyskano efekt z umowy zawartej w roku 2016 z INNEKO Sp. z o.o. Gorzów Wlkp. w postaci zwiększenia: powierzchni składowiska o 0,5 ha (z obecnej 0,225 ha do 0,7211 ha), pojemności składowiska o 31.482 m³ (z obecnej 40.000 m³ do 71.482 m³) oraz przepustowości o 16.500 Mg/rok odpadów (z obecnej 11.000 Mg/rok do 27.500 Mg/rok).

Efekt ekologiczny uzyskany na podstawie realizacji umów z zakresu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu 69 gmin, w postaci ilości unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych (zdeponowanych na składowiskach odpadów), wyniósł ogółem

4.721 Mg przy średnim jednostkowym koszcie unieszkodliwiania 1 Mg azbestu w wysokości 442 zł. Warto zaznaczyć, że corocznie od 2011 roku, czyli od początku funkcjonowania Programu następuje zwiększenie ilości unieszkodliwianych odpadów i tak odpowiednio w latach poprzednich unieszkodliwiono: rok 2011 – 320 Mg, rok 2012 – 1139 Mg, rok 2013 – 2.456 Mg, rok 2014 - 3.029 Mg oraz w rok 2015 4.206 Mg.

W ramach komponentu, w roku 2016 Fundusz wsparł również zadanie: Likwidacja hałdy odpadów niebezpiecznych w Nowej Soli wpisanej na listę bomb ekologicznych - etap I (dotacja).

Całkowita wartość wsparcia w komponencie Ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami w roku objętym sprawozdaniem wyniosła 2.125.377,19 zł w formie dotacji oraz 180.787,04 zł w formie pożyczki.

W ramach komponentu **Nadzwyczajne zagrożenia środowiska** udzielono dofinansowania w formie dotacji oraz pożyczek na doposażenie w sprzęt ratowniczy jednostek Państwowej Straży Pożarnej Województwa Lubuskiego, jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych oraz Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Województwa Lubuskiego i Ratownictwa Wodnego Sława. W roku 2016 Funduszu dofinansował zakup specjalistycznych pojazdów ratowniczo – gaśniczych oraz sprzętu specjalistycznego dla Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP WL w Zielonej Górze oraz 11 jednostek PSP i OSP z terenu województwa lubuskiego. Dofinansowano również zakup trzech wielozadaniowych łodzi patrolowo-ratowniczych dla Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Województwa Lubuskiego oraz sprzętu specjalistycznego dla Ratownictwa Wodnego Sława.

Łącznie podpisane zostały 23 umowy na dofinansowanie zadań w formie dotacji i preferencyjnych pożyczek. Dofinansowanie środkami Funduszu w roku 2016 wyniosło 5.682.620,09 zł w tym dotacje 4.857.670,09 zł i pożyczki 824.950,00 zł.

W ramach pomocy udzielanej przez Fundusz na przedsięwzięcia z dziedziny **Monitoringu środowiskowego** priorytetem w 2016 roku było wspieranie działań Państwowego Monitoringu Środowiska.

Środki pomocowe z Funduszu pozwoliły na:

- zmodernizowanie zaplecza analityczno-badawczego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska,

- wyposażenie laboratorium WIOŚ m.in. w specjalistyczny sprzęt do realizacji zadań określonych w Państwowym Programie Monitoringu Środowiska dla Województwa Lubuskiego, w tym w przystawkę do generacji wodorków do spektrometru absorpcji atomowej oraz przystawkę do analizy fazy napowierzchniowej do chromatografu gazowego,
- pełną modernizację ambulansu WIOŚ służącego do monitoringu hałasu komunikacyjnego.

Dzięki dofinansowaniu z Funduszu Województwa Lubuskiego, powstały trzy strategiczne dla regionu dokumenty programowe:

- Program ochrony środowiska dla województwa lubuskiego wraz z Raportem za lata 2014-2015 z wykonania programu ochrony środowiska dla województwa lubuskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019 roku oraz
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa lubuskiego,
- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami wraz z Planem Inwestycyjnym w zakresie odpadów komunalnych.

Przy wsparciu finansowym WFOŚiGW służby samorządu województwa, odpowiedzialne za pobieranie, kontrolę i redystrybucję opłat środowiskowych oraz za rozszerzenie bazy danych jednostek obowiązanych do ponoszenia tych opłat, zostały wyposażone w 2 samochody do kontroli podmiotów korzystających ze środowiska w województwie lubuskim. Łącznie dla celów Monitoringu środowiskowego podpisane zostały 4 umowy na dofinansowanie zadań w formie dotacji, dofinansowanie środkami Funduszu w roku 2016 wyniosło 461.328 zł.

9. DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZU W ZAKRESIE OBSŁUGI ŚRODKÓW UE

Rok 2016 był kolejnym rokiem działania Funduszu w obszarze I i II osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ) oraz Priorytetu III Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego (LRPO). Choć okres kwalifikowalności wydatków w ramach perspektywy 2007-2013 upłynął w dniu 31 grudnia 2015, Fundusz realizował szereg zadań związanych z zamykaniem ww. programów. Podjęto również pierwsze działania z zakresu wdrażania powierzonych WFOŚiGW w Zielonej Górze zadań z zakresu realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020.

W roku 2016 Fundusz obsługiwał ogółem w ramach programów POIiŚ oraz LRPO 52 umowy, dla których wartość ogółem wynosiła 545.764.188,75 zł, z czego w ramach POIiŚ

441.315.047,59 zł, a w ramach LRPO 104.449.141,16 zł. Przyznane dofinansowanie wynosiło odpowiednio: 217.943.864,16 zł oraz 72.697.142,77 zł (łącznie: 290.641.006,93 zł).

Ponadto, w dniu 1 marca 2016 r. Fundusz podpisał z Zarządem Województwa Lubuskiego Porozumienie nr 1/RPO/2016 w sprawie realizacji Działania 4.2 Gospodarka odpadami oraz Działania 4.3 Gospodarka wodno-ściekowa. Na mocy podpisanego porozumienia Fundusz, pełniąc rolę Instytucji Pośredniczącej, włączony został do systemu wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020.

9.1 Realizacja zadań w ramach POIiŚ

WFOŚiGW w Zielonej Górze jest Instytucją Wdrażającą priorytety I i II w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 w oparciu o "Porozumienia w sprawie realizacji Programu Operacyjnego "Infrastruktura i Środowisko" dla osi priorytetowych: I - Gospodarka wodno-ściekowa i II - Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (projekty o wartości poniżej 25 mln euro)" zawarte w dniu 25 czerwca 2007 roku z Ministrem Środowiska wraz z aneksami: nr 1 z dn. 28 maja 2008r., nr 2 z dn. 14 stycznia 2010r., nr 3 z dn. 5 kwietnia 2011r., nr 4 z dn. 12 lipca 2011r., nr 5 z 26 sierpnia 2013r. oraz nr 6 z 25.09.2015 r.

W 2016 roku działania Funduszu w ramach POIiŚ obejmowały:

- ocenę merytoryczną wnioskowanych zmian do obsługiwanych umów o dofinansowanie,
- obsługę podpisanych umów o dofinansowanie w zakresie płatności,
- realizację czynności kontrolnych,
- realizację działań w zakresie informacji i promocji,
- realizację działań w zakresie monitorowania i odzyskiwania kwot nieprawidłowości.

W roku objętym sprawozdaniem w ramach I i II Priorytetu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko nie ogłoszono konkursów. W tym okresie Fundusz obsługiwał ogółem 16 umów.

W 2016 r. w ramach realizowanych działań w POIiŚ certyfikowano środki dofinansowania w kwocie 38.883.815,35 zł. Ostatecznie wypłacono dofinansowanie w wysokości 19.484.122,78 zł, z tego w Priorytecie I 17.935.678,34 zł, a w Priorytecie II 1.548.444,44 zł.

W 2016 r. w realizowanych projektach, na etapie weryfikacji wniosków o płatność końcową, stwierdzono 3 nieprawidłowości na łączną kwotę 92.466,55 zł. Przeprowadzono 3 kontrole na miejscu w trakcie realizacji oraz 64 kontrole na dokumentach.

W dniach 14-17 czerwca 2016 roku Fundusz zorganizował Kampanię informacyjno-promocyjną dla wszystkich Beneficjentów z terenu województwa, realizujących projekty wdrażane z pomocą Funduszu, zarówno w ramach środków POIiŚ, jak i środków możliwych do pozyskania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020. W trakcie szkolenia omówiono tematy związane z nową perspektywą finansową POIiŚ 2014-2020 i możliwymi do realizacji projektami. W ramach roboczych spotkań omówiono problematykę związaną zamykaniem projektów, aneksowaniem umów o dofinansowanie i rozszerzeniem zakresów rzeczowych projektów.

W 2016 prowadzona była w szerokim zakresie promocja działań Funduszu w ramach wdrażania POIiŚ 2007–2013. W ramach tych działań przygotowano wystawę przedstawiającą projekty wdrażane przez WFOŚiGW w Zielonej Górze.

Pracownicy Wydziału Funduszy Europejskich na bieżąco udzielali również zainteresowanym podmiotom informacji w zakresie wdrażania POIiŚ oraz uczestniczyli w spotkaniach roboczych na ten temat.

9.2 Realizacja zadań w ramach LRPO

W skali kraju Fundusz pozostawał jednym z trzech wojewódzkich funduszy zaangażowanych w perspektywie 2007-2013 we wdrażanie priorytetów środowiskowych regionalnych programów operacyjnych.

Dla Priorytetu III Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego WFOŚiGW w Zielonej Górze jest Instytucją Pośredniczącą II stopnia. W tym zakresie Fundusz działał w oparciu o obowiązujące Porozumienie, podpisane z Zarządem Województwa Lubuskiego w dniu 13 grudnia 2007 roku (uzupełnione aneksami: nr 1 z dnia 5 lutego 2009 roku i nr 2 z dnia 14 czerwca 2011 roku) oraz instrukcję wykonawczą i obowiązujące wytyczne.

W ramach wdrażania LRPO działania Funduszu w roku 2016 obejmowały obsługę podpisanych umów w zakresie płatności, kontrolę realizacji projektów oraz działania związane z monitorowaniem oraz odzyskiwaniem kwot nieprawidłowo wydatkowanych.

Wg stanu na koniec 2016 roku w ramach III Priorytetu realizowanych czynnie było 36 umów o dofinansowanie. Wartość całkowita projektów objętych tymi umowami wynosiła

104.449.141,16 zł, a przyznane dofinansowanie 72.697.142,77 zł. W roku sprawozdawczym podpisano łącznie 35 aneksów do umów o dofinansowanie. Konieczność podpisania ww. aneksów wynikała m.in. z następujących przyczyn:

- zmian kosztów realizowanych projektów,
- zmian terminów realizacji projektów,
- wdrożenia ustaleń wynikających z przeprowadzonych kontroli.

W 2016 roku przeprowadzono 73 kontrole projektów. W tej liczbie ujęte są kontrole doraźne, na miejscu na zakończenie realizacji projektu (28 kontroli) oraz kontrole na dokumentach w związku z zakończeniem realizacji projektów oraz kontrole trwałości (20 kontroli). Pozytywny wynik kontroli na zakończenie stanowił podstawę do zrealizowania płatności końcowej projektu.

Zidentyfikowano 24 nieprawidłowości, w tym 11 niepodlegających raportowaniu do KE oraz 13 podlegających raportowaniu do KE. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły wydatków uznanych za niekwalifikowalne w wyniku kontroli projektów z tytułu naruszeń PZP oraz z tytułu korekty systemowej w związku z niekwalifikowalnością podatku VAT w wyniku wyroku TSUE w sprawie C-276/14 z dnia 29.09.2015 r.

Pracownicy zaangażowani we wdrażanie LRPO uczestniczyli w szkoleniach (w różnych formach) związanych z systemem zamówień publicznych, oceną oddziaływania na środowisko oraz analizami finansowymi.

9.3 Realizacja zadań w ramach RPO-L2020

W dniu 1 marca 2016 r. Fundusz podpisał z Zarządem Województwa Lubuskiego Porozumienie nr 1/RPO/2016 w sprawie realizacji Działania 4.2 Gospodarka odpadami oraz Działania 4.3 Gospodarka wodno-ściekowa. Na mocy podpisanego porozumienia Fundusz, pełniąc rolę Instytucji Pośredniczącej, włączony został do systemu wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020.

Sprawując ww. funkcję Fundusz aktywnie uczestniczył w procesie wprowadzania zmian w zapisach dokumentów programowych, tj. Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020, jak i Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO-L2020, w tym m.in. dotyczących wartości wskaźników, jakie zostały w nich zapisane.

W ramach prowadzonych działań w roku 2016 opracowano kryteria wyboru projektów dla wszystkich typów projektów ww. działań, które zatwierdzone zostały przez Komitet Monitorujący RPO-L2020.

W dniu 21 listopada 2016 r. Fundusz ogłosił pierwszy konkurs w ramach RPO-L2020 dla Działania 4.3 Gospodarka wodno-ściekowa Typ I projektów, tj. Kompleksowe wsparcie gospodarki wodno-ściekowej (aglomeracje od 2 tys. RLM do 10 tys. RLM, zgodnie z opracowywaną aktualizacją KPOŚK) z kwotą alokacji 86 mln zł. Termin naboru wniosków obejmuje okres od 21 grudnia 2016 r. do 31 stycznia 2017 r.

Ponadto, w roku 2016 Fundusz zrealizował działania informacyjne w postaci Kampanii informacyjno-promocyjnej w dniach 14-17 czerwca 2016 roku oraz spotkania o charakterze szkoleniowo-konsultacyjnym dla potencjalnych Beneficjentów w ramach ogłoszonego Konkursu dla Działania 4.3 Gospodarka wodno-ściekowa, które zorganizowane zostało w dniu 13 grudnia 2016 r.

9.4 Ogólnopolski system wsparcia doradczego w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE

Zespół Doradców Energetycznych w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze w okresie od 01.01.2016 do 31.05.2016 roku działał w niepełnym wymiarze godzin (3x0,5 etatu). Od 01.06.2016 roku, w związku z podjęciem pełnego spektrum zadań objętych umową z NFOŚiGW, Zespół działa w składzie 3 osobowym w pełnym wymiarze czasu pracy.

Szczegóły dotyczące działalności Zespołu przedstawiono w rozdziale 7. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-PROMOCYJNA.

10. GOSPODARKA FINANSOWA

10.1 Wpływy / przychody

Ogółem w 2016 roku wpływy Funduszu wyniosły 45.656.268,61 zł i pochodziły z następujących źródeł:

Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska	10.701.678,64
Wpływy z tytułu kar administracyjnych	192.179,96
Dotacje z budżetu państwa i budżetu jst (pomoc techn., dot. celowe) POIS i LRPO	969.376,06
Zwrot pożyczonego kapitału	30.241.800,60
Naliczone oprocentowanie od pożyczek, odsetki za zwłokę	2.420.825,94
Inne (odsetki od lokat, obligacji, przych. z tyt. realizacji projektu doradztwa energ., pozostałe przychody)	1.130.407,41
RAZEM	45.656.268,61

W tabeli nr 5 i wykresie pod tabelą przedstawiono porównanie planowanych i wykonanych w 2016 roku wpływów. Procent wykonania odniesiono do ostatniej korekty planu 2016. Istotniejsze odchylenia wykonania od planu występują: w pozycji „Wpływy z tytułu kar administracyjnych” (wzrost o 45,6%). W tabeli nr 6 przedstawiono wpływy Funduszu w ostatnich pięciu latach w podziale na ich źródła. Wpływy w roku 2016 są wyższe niż w latach 2012 - 2015 odpowiednio o 23,3%, 62,4%, 28,3% oraz 19,3%. W stosunku do roku poprzedniego zwiększyły się wpływy z tytułu zwrotu kapitału pożyczkowego o 38,0% oraz z oprocentowania pożyczek o 19,4%, gdyż coraz większa część aktywów Funduszu ulokowana jest w pożyczkach.

Dodatkowo, z tytułu umowy z NFOŚiGW o udostępnienie środków w ramach programów priorytetowych (AZBEST oraz KAWKA), Fundusz otrzymał w 2016 roku kwotę 12.619.536,83 zł przeznaczoną na wypłatę dotacji dla beneficjentów w/w programów.

10.1.1 Przychody z tytułu opłat i kar

Skorygowany plan na rok 2016 (tab. nr 4) zakładał pozyskanie z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i za wprowadzanie w nim zmian kwoty 11.000.000 zł, a z tytułu kar za naruszanie wymagań ochrony środowiska kwoty 132.000 zł. Rzeczywiste przychody osiągnęły poziom 10.893.858,60 zł (w tym: opłaty przekazane z Urzędu Marszałkowskiego 10.701.678,64 zł oraz kary przekazane z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska 192.179,96 zł) co stanowiło 97,86 % planu. W 2016 r. zrealizowane przychody z tytułu opłat i kar w porównaniu do roku poprzedniego spadły o 7,8% (kwotowo o 915.535,28 zł) i stanowiły około 24% wszystkich wpływów pozyskanych przez Fundusz.

10.1.2 Wpływy z tytułu działalności pożyczkowej Funduszu

Wpływy z tego tytułu obejmowały: zwrot pożyczonego kapitału oraz oprocentowanie udzielonych pożyczek. Skorygowany plan w wysokości 32.465.000 zł (tab. nr 4) wykonany został w 100,61%. Łączne wpływy wyniosły w 2016 roku 32.666.100,60 zł, co stanowi 136,4% kwoty uzyskanej w roku 2015. Wpływy z tytułu zwrotu pożyczonego kapitału wynosiły 30.241.800,60 zł i wzrosły w stosunku do roku 2015 o 8.322.915,18 zł. Przychody (zapłacone) z tytułu oprocentowania i odsetek za zwłokę wynosiły w 2016 roku 2.424.300,00 zł i wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 393.388,35 zł.

W roku 2016 oprocentowanie pożyczek ze środków Funduszu wynosiło w stosunku rocznym 0,3 stopy redyskonta weksli (s.r.w.), nie mniej niż 2,5% w stosunku rocznym, w przypadku pożyczek udzielanych: jednostkom samorządu terytorialnego, spółkom wodno-ściekowym,

na realizację zadań, które: nie uzyskały niepodlegającego zwrotowi dofinansowania ze środków zagranicznych i jednocześnie wynikających z Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych lub dotyczą zastosowania odnawialnych źródeł energii, lub też dotyczących budowy instalacji wchodzących w skład systemu gospodarki odpadami, zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami. Dla podmiotów świadczących usługi w zakresie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego takie samo oprocentowanie obowiązywało na realizację zadań, które nie uzyskały niepodlegającego zwrotowi dofinansowania ze środków zagranicznych i jednocześnie wynikających z Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych lub też dotyczących budowy instalacji wchodzących w skład systemu gospodarki odpadami, zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami. W przypadku pozostałych zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz pożyczek na realizację zadań z udziałem środków bezzwrotnych UE oprocentowanie wynosiło 0,5 s.r.w., nie mniej niż 3,5% w stosunku rocznym. W przypadku pożyczek na realizację innych zadań oprocentowanie wynosiło 0,6 s.r.w., nie mniej niż 4,0% w stosunku rocznym.

10.1.3 Przychody z operacji kapitałowych

W 2016 roku czasowo wolne środki dały z tytułu operacji finansowych przychody w wysokości 879.104,98 zł (mniej o 150.129,13 zł w stosunku do roku poprzedniego). Czasowo wolne środki inwestowane były w lokaty we współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 26 września 2014 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych ustaw Fundusz, od dnia 1 marca 2015 r., lokuje wolne środki w formie depozytu u Ministra Finansów poprzez Bank Gospodarstwa Krajowego, co związane jest z mniej korzystnymi warunkami finansowymi.

10.2 Wydatki / koszty

Wydatki Funduszu w 2016 roku (tab. 7) obejmowały w zakresie działalności statutowej: pożyczki, dotacje (w tym również w formie przekazania środków oraz nagrody i wydatki wynikające z innych ustaw) i dopłaty do oprocentowania kredytów preferencyjnych, i częściowej spłaty kapitałów. Spośród ogólnej kwoty kosztów/wydatków wynoszącej 34.825.047,22 zł, na działalność statutową wydatkowano łącznie 29.319.859,85 zł. Na wydatki te składały się następujące pozycje (w nawiasie udział procentowy w ogólnej kwocie wydatków na cele statutowe):

Wpływ pożyczek	20.725.619,32	59,5%
----------------	---------------	-------

Wpływ dotacji*	8.510.566,64	24,4%
Dopłata do oprocentowania kredytów i częściowej spłaty kapitałów	83.673,89	0,2%

* łącznie dotacje, przekazania środków, nagrody za działalność na rzecz ochr. środow. i rekompensaty dla gmin

Niezależnie od tego Fundusz w 2016 roku wypłacił dodatkowo, w postaci dotacji ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW, w ramach Programu Kawka - kwotę 11.582.047,86 zł oraz w ramach Programu Azbest – kwotę 1.037.488,97 zł.

W ramach działalności statutowej w okresie objętym sprawozdaniem Fundusz obsługiwał 221 umów (w tym: 86 pożyczek, 130 dotacji oraz 5 przekazania środków), zawartych w roku 2016 jak i w latach poprzednich.

Podobnie jak w poprzednich latach, pożyczki przewyższały dofinansowanie w formie bezzwrotnej (24,7% na formy dotacyjne oraz dopłaty do oprocentowania i częściowej spłaty kapitału). Dla porównania w 2015 roku pożyczki stanowiły 90,3% dofinansowania, natomiast dotacyjne formy 9,7%.

Wpływ pożyczek w wielkościach bezwzględnych w stosunku do skorygowanego planu wyniósł 84,6%, natomiast wpływ pomocy ogółem wyniósł 89,1%. Powodem takiej sytuacji było, w przypadkach kilku umów, zmniejszenie wypłat w stosunku do kwot pierwotnie wnioskowanych w momencie dokonywania korekty planu.

Należy zaznaczyć, że na 31 grudnia 2016 r. z umów podpisanych w 2016 roku i latach wcześniejszych zobowiązania Funduszu na rok 2017 i lata następne w zakresie środków własnych wynoszą 15.481.666,92 zł. Dodatkowo ze środków NFOŚiGW na zadanie, obsługiwane przez Fundusz, realizowane przez Miasto Gorzów Wlkp. w ramach. Programu KAWKA pozostaje do wykorzystania w formie dotacji kwota 11.906.174,21zł.

Poza wydatkami na działalność statutową Fundusz poniósł koszty funkcjonowania organów i Biura oraz pozostałe koszty operacyjne i finansowe. Wyniosły one 5.348.765,53 zł, co stanowiło 95,0% kwoty określonej wg korekty planu. W stosunku do roku poprzedniego koszty spadły o 8,1%. Koszty obsługi funduszy unijnych były refundowane w ramach Pomocy technicznej, dotacji celowej z POIiŚ i LRPO oraz dofinansowania Zespołu Doradców Energetycznych w łącznej kwocie 1.179.261,79 zł, co skutkowało obniżeniem o tę wielkość kosztów działalności bieżącej finansowanej ze środków Funduszu. W 2016 roku wydatki inwestycyjne wyniosły 156.421,84 zł i przeznaczone były na zakup samochodu służbowego, defibrylatora oraz sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem informatycznym.

11. AKCJE I UDZIAŁY

Na koniec 2016 roku Fundusz posiadał akcje i udziały w trzech Spółkach: Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Zielonej Górze - 88 akcji (o wartości nominalnej 1.000 zł za 1 szt.), Lubuskim Funduszu Poręczeń Kredytowych sp. z o.o. w Zielonej Górze - 130 udziałów (o wartości nominalnej 10.000 zł za 1 szt.) oraz Banku Ochrony Środowiska S.A. - 22.185 akcji (o wartości nominalnej 10 zł za 1 szt.).

Wartość nabycia posiadanych przez Fundusz akcji i udziałów wynosiła ogółem 2.111.270 zł. W związku z dalszym spadkiem wartości akcji Banku Ochrony Środowiska S.A. w bieżącym roku obrotowym dokonano odpisu aktualizującego (zmniejszenia) z tytułu utraty wartości w wysokości 249.137,55 zł. Łączna wartość odpisu aktualizującego akcji BOŚ na 31.12.2016 r. wynosi 509.306,05 zł.

12. BILANS ROCZNY I WYNIKI FINANSOWE

Na 31 grudnia 2016 r. suma bilansowa wynosiła **155.821.345,61 zł** (w roku poprzednim **154.347.709,912 zł** - wzrost o 1,0%). Aktywa trwałe uległy zmniejszeniu z kwoty **102.626.565,23 zł** do kwoty **92.775.816,27 zł** (spadek o 9,6%), aktywa obrotowe zwiększyły się z kwoty **51.721.144,68 zł** do kwoty **63.045.529,34 zł** (wzrost o 21,9%). Uzyskano dodatni wynik finansowy w wysokości **1.471.461,95 zł**, co spowodowało zwiększenie funduszu własnego z kwoty **154.255.943,40 zł** do kwoty **155.727.405,35 zł** (wzrost o 1,0%). Fundusz statutowy zwiększył się o wynik finansowy roku ubiegłego tj. o kwotę 4.270.925,20 zł i wynosi **151.089.785,52 zł**.

Sprawozdanie finansowe za 2016 rok zostało zbadane przez niezależnego biegłego rewidenta i uzyskało w dniu 16 stycznia 2017r. pozytywną opinię.

TABELE I WYKRESY

TABELA 1. Umowy dofinansowania ze środków własnych zawarte w 2016 roku

Lp.	Kod dziedziny	Kontrahent - nazwa	Nazwa zadania	Rodzaj umowy
1	EE	Województwo Lubuskie - Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego	XV Edycja Ogólnopolskiego Konkursu "Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski".	dotacja
2	EE	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Lubuski Oddział Regionalny w Zielonej Górze	XXII-ga edycja Konkursu Ekologicznego z cyklu "DBAM O PIĘKNO MEGO DOMU -ZIEMI" pn. "Potężna siła przyrody - żywioły ziemi, wody, ognia, powietrza"	dotacja
3	EE	Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP Zarząd Oddziału Wojewódzkiego	Eliminacje wojewódzkie Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej "Młodzież Zapobiega Pożarom"	dotacja
4	GW	Województwo Lubuskie	Zabezpieczenie przed powodzią miasta Krosno Odrzańskie - opracowanie dokumentacji technicznej.	dotacja
5	EE	Gmina Słubice	"Bądź EKO- Słubiczanie": Kampania edukacyjna na rzecz zmniejszenia ilości odpadów w Gminie Słubice.	dotacja
6	EE	Międzygminny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi "Odra-Nysa-Bóbr" Krosno Odrzańskie	Edukacja ekologiczna w zakresie gospodarki odpadami na terenie Międzygminnego Związku Gospodarki Odpadami Komunalnymi "Odra-Nysa- Bóbr."	dotacja
7	EE	Polskie Radio Regionalna Rozgłośnia w Zielonej Górze "Radio Zachód" S.A.	Śmieciowe Eldorado czyli jak gospodarujemy odpadami.	dotacja
8	EE	Województwo Lubuskie - Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego	Doposażenie ośrodków edukacji ekologicznej Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego - podniesienie atrakcyjności oferty edukacyjnej obiektów.	dotacja
9	EE	Gmina Lubska	Kampania informacyjna - edukacyjna pn. "Lubskie rady na odpady".	dotacja
10	EE	Stowarzyszenie Oświatowe Zielona Góra	Piknik popularno - naukowy: Zdrowa Ziemia - zdrowy Wszechświat.	dotacja
11	EE	Łużycki Związek Gmin	Kampania edukacji ekologicznej dla mieszkańców gmin należących do Łużyckiego Związku Gmin pn. "Mądrze kupujesz i segregujesz - odpady redukujesz"	dotacja
12	NZ	Miasto Gorzów Wlkp, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp.	Zakup kompresora w ramach doposażenia Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w Kostrzynie nad Odrą podległej Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp.	dotacja
13	NZ	Powiat Wschowski, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej we Wschowie	Doposażenie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej we Wschowie w kompresor wysokociśnieniowy do napełniania butli powietrznych, suszarka do masek twarzowych, 10 szt. masek pełno twarzowych.	dotacja
14	EE	Związek Międzygminny "EKO-PRZYSZŁOŚĆ" w Nowej Soli	Edukacja ekologiczna mieszkańców, w tym dzieci uczęszczających do placówek przedszkolnych oraz do klas I-III ze szkół podstawowych na terenie Związku Międzygminnego "EKO-PRZYSZŁOŚĆ" pn. Kupuję Świadomie - ograniczam ilość wytwarzanych odpadów komunalnych u źródła.	dotacja
15	MN	Województwo Lubuskie	Program ochrony środowiska dla województwa lubuskiego wraz z Raportem za lata 2014-2015 z wykonania Programu ochrony środowiska dla województwa lubuskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019 roku.	dotacja
16	EE	Muzeum Etnograficzne w Zielonej Górze z/s w Ochli	Program "Zadbajmy o krajobraz przyjazny dla wszystkich".	dotacja
17	MN	Województwo Lubuskie	Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa lubuskiego.	dotacja
18	NZ	Powiat Słubicki, Komenda	Doposażenie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej	dotacja

Lp.	Kod dziedziny	Kontrahent - nazwa	Nazwa zadania	Rodzaj umowy
		Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Słubicach	w Słubicach w "Wielofunkcyjny wentylator oddymiający z możliwością podawania piany lekkiej oraz wytwarzania mgły wodnej"	
19	EE	Województwo Lubuskie - Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego	Konferencja naukowa z okazji 30-lecia Pszczewskiego Parku Krajobrazowego oraz 20-lecia Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego.	dotacja
20	OZ	Powiat Nowosolski	Likwidacja hałdy odpadów niebezpiecznych w Nowej Soli wpisanej na listę bomb ekologicznych - etap I przygotowanie dokumentacji/ekspertyz.	dotacja
21	EE	Dolnośląski Klub Ekologiczny	Biuletyn ekologiczny "Zielona Planeta" - 2016	dotacja
22	EE	Województwo Lubuskie - Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego	Wzbogacenie infrastruktury Ośrodka Edukacji Przyrodniczej w Pszczewie ukierunkowane na promowanie ochrony przyrody w warunkach zrównoważonego rozwoju.	dotacja
23	OZ	Gmina Lubniewice	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Lubniewice w 2016 roku	dotacja
24	NZ	Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP Zarząd Oddziału Wojewódzkiego	Wypożyczenie jednostek ratowniczych Ochotniczych Straży Pożarnych w specjalistyczny sprzęt i środki ochrony osobistej do działań w zakresie ochrony środowiska na terenie województwa lubuskiego.	dotacja
25	NZ	Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Województwa Lubuskiego	Doposażenie WOPR Województwa Lubuskiego w sprzęt do ratownictwa ekologicznego.	dotacja
26	NZ	Ratownictwo Wodne Sława	Doposażenie Ratownictwa Wodnego Sława w sprzęt wraz z wyposażeniem.	dotacja
27	NZ	Powiat Sulęciński - Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Sulęcinie	Doposażenie warsztatu serwisowego sprzętu ochrony dróg oddechowych Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sulęcinie.	dotacja
28	OZ	Gmina Skwierzyna	Usuwanie azbestu w Gminie Skwierzyna.	dotacja
29	EE	Województwo Lubuskie - Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego	Wydanie materiałów edukacyjnych dotyczących parków krajobrazowych województwa lubuskiego.	dotacja
30	OZ	Gmina Nowa Sól - Miasto	Usunięcie i utylizacja wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Nowa Sól- Miasto.	dotacja
31	OZ	Gmina Kargowa	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kargowa w 2016 r.	dotacja
32	OW	Gmina Niegosławice	Budowa osiedlowej oczyszczalni ścieków w m. Sucha Dolna, gm. Niegosławice.	dotacja
33	OZ	Gmina Babimost	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Babimost w 2016 roku	dotacja
34	OZ	Gmina Brody	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Brody w roku 2016.	dotacja
35	OP	Województwo Lubuskie - Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego	Doposażenie bazy badawczej i dydaktycznej Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego w specjalistyczny sprzęt i środek transportu do prowadzenia działań badawczych i monitoringowych w zakresie ochrony bioróżnorodności oraz działań dydaktycznych.	dotacja
36	OZ	Gmina Jasień	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Jasień w 2016 r.	dotacja
37	EE	Uniwersytet Zielonogórski	Zakup doposażenia do sal dydaktycznych i aparatury do badań terenowych dla celów podniesienia poziomu kształcenia specjalistów w zakresie ochrony zasobów naturalnych.	dotacja
38	OZ	Gmina Szprotawa	Realizacja programu usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Szprotawa w 2016 roku.	dotacja
39	OZ	Gmina Trzebiel	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Trzebiel	dotacja
40	OZ	Gmina Santok	Usuwanie, transport i utylizacja azbestu z nieruchomości położonych na terenie gminy Santok w roku 2016	dotacja
41	OZ	Gmina Sulechów	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu	dotacja

Lp.	Kod dziedziny	Kontrahent - nazwa	Nazwa zadania	Rodzaj umowy
			Gminy Sulechów	
42	OZ	Gmina Czerwieńsk	Usuwanie azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Czerwieńsk.	dotacja
43	OZ	Gmina Szczaniec	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Szczaniec	dotacja
44	EE	Polski Związek Łowiecki Zarząd Okręgowy w Zielonej Górze	III Wielkie Łowy w Puszczy Żagańskiej, Żagań 2016.	dotacja
45	OZ	Gmina Otyń	Usuwanie azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Otyń	dotacja
46	OZ	Gmina Strzelce Krajeńskie	Usuwanie azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Strzelce Krajeńskie	dotacja
47	OZ	Gmina Dobiegniew	Demontaż, zbieranie, transport oraz unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z terenu gminy Dobiegniew	dotacja
48	OZ	Gmina Sulęcín	Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Sulęcín na lata 2009-2032. Etap IV	dotacja
49	OZ	Gmina Krosno Odrzańskie	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Krosno Odrzańskie.	dotacja
50	OZ	Gmina Żagań	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Żagań	dotacja
51	OZ	Gmina Świdnica	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Świdnica w 2016 r.	dotacja
52	OZ	Gmina Deszczno	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Deszczno	dotacja
53	OZ	Gmina Torzym	Realizacja gminnego programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w Torzymiu z dofinansowaniem WFOŚiGW w Zielonej Górze przy udziale środków NFOŚiGW w ramach programu usuwanie wyrobów zawierających azbest.	dotacja
54	OZ	Gmina Rzepin	Usuwanie azbestu z terenu gminy Rzepin w 2016 r.	dotacja
55	OZ	Gmina Brzeźnica	Demontaż, wywóz i utylizacja wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Brzeźnica w 2016 r.	dotacja
56	OZ	Gmina Gubin o statusie miejskim	Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Gubina.	dotacja
57	OZ	Gmina Gubin	Usuwanie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Gubin w 2016 roku	dotacja
58	OZ	Gmina Skąpe	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Skąpe w roku 2016 w ramach Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Skąpe.	dotacja
59	OZ	Gmina Międzyrzecz	Demontaż, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych z terenu gminy Międzyrzecz.	dotacja
60	OZ	Gmina Kłodawa	Usuwanie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Kłodawa.	dotacja
61	OZ	Gmina Wschowa	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Wschowa w 2016 roku	dotacja
62	OZ	Gmina Przytoczna	Usuwanie azbestu z terenu gminy Przytoczna	dotacja
63	OZ	Gmina Niegosławice	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Niegosławice	dotacja
64	OZ	Gmina Żary o statusie miejskim	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Żary o statusie miejskim	dotacja
65	OZ	Gmina Stare Kurowo	Utylizacja wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stare Kurowo.	dotacja
66	OZ	Gmina Ośno Lubuskie	Usuwanie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Ośno Lubuskie	dotacja
67	OZ	Gmina Tuplice	Unieszkodliwianie wyrobów azbestowych na terenie gminy Tuplice w 2016 r.	dotacja
68	OZ	Gmina Górzycyca	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Górzycyca	dotacja
69	OZ	Gmina Lipinki Łużyckie	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Lipinki Łużyckie.	dotacja

Lp.	Kod dziedziny	Kontrahent - nazwa	Nazwa zadania	Rodzaj umowy
70	OZ	Gmina Świebodzin	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Świebodzin na lata 2012-2032 w 2016 roku	dotacja
71	OZ	Gmina Łagów	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Łagów	dotacja
72	OZ	Gmina Lubiszyn	Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne - usuwanie wyrobów zawierających azbest..	dotacja
73	NZ	Miasto Zielona Góra Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Zielonej Górze	Doposażenie Komendy Miejskiej PSP w Zielonej Górze w pojazd wsparcia wraz z wyposażeniem niezbędny do prowadzenia skutecznych działań ratownictwa chemicznego i ekologicznego oraz usuwania skutków zagrożeń naturalnych i poważnych awarii oraz pożarów.	dotacja
74	NZ	Ochotnicza Straż Pożarna w Pławinie	Zakup poduszki z wyposażeniem do ratownictwa wodnego na potrzeby Ochotniczej Straży Pożarnej w Pławinie	dotacja
75	OZ	Miasto Kostrzyn nad Odrą	Usuwanie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z nieruchomości będących w posiadaniu osób fizycznych na terenie miasta Kostrzyn nad Odrą.	dotacja
76	OZ	Gmina Drezdenko	Demontaż, zbieranie, transport oraz unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Drezdenko	dotacja
77	OZ	Gmina Trzebiechów	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Trzebiechów.	dotacja
78	OZ	Miasto Zielona Góra	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Zielona Góra	dotacja
79	OZ	Gmina Zabór	Demontaż, zbieranie, transport i unieszkodliwienie lub zabezpieczenie odpadów zawierających azbest na terenie gminy Zabór	dotacja
80	OZ	Gmina Siedlisko	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Siedlisko	dotacja
81	OZ	Gmina Pszczew	Usuwanie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Pszczew w roku 2016.	dotacja
82	OZ	Gmina Bojadła	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bojadła w 2016 r.	dotacja
83	OZ	Gmina Dąbie	Usuwanie wyrobów zawierających azbest w 2016 r. z terenu Gminy Dąbie, powiat krośnieński, woj. lubuskie	dotacja
84	OZ	Gmina Szlichtyngowa	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Szlichtyngowa w roku 2016.	dotacja
85	OZ	Gmina Żary	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Żary na lata 2012-2032 w 2016 r.	dotacja
86	OZ	Gmina Maszewo	Usuwanie wyrobów zawierających azbest w 2016 r. z terenu gminy Maszewo, powiat krośnieński, woj. lubuskie	dotacja
87	OZ	Gmina Bytom Odrzański	Usuwanie azbestu z obszaru gminy Bytom Odrzański - etap VI 2016 r.	dotacja
88	OZ	Gmina Zwierzyn	Demontaż, zbieranie, transport oraz unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z terenu Gminy Zwierzyn.	dotacja
89	OZ	Gmina Bledzew	Usuwanie azbestu w gminie Bledzew	dotacja
90	OZ	Gmina Nowa Sól	Usuwanie azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Nowa Sól	dotacja
91	OZ	Gmina Kozuchów	Likwidacja azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kozuchów w 2016 r.	dotacja
92	OZ	Gmina Bogdaniec	Usuwanie wyrobów zawierających azbest w gminie Bogdaniec w ramach Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Bogdaniec na lata 2012-2032.	dotacja
93	OZ	Gmina Bobrowice	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Bobrowice	dotacja
94	OZ	Gmina Nowe Miasteczko	Usuwanie azbestu z obszaru gminy i miasta Nowe Miasteczko - etap IV 2016 r.	dotacja
95	NZ	Powiat Międzyrzecz - Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Międzyrzeczu	Zakup specjalnego lekkiego samochodu do przewozu sprzętu chemiczno- ekologicznego, przeciwpowodziowego i ratowników.	dotacja

Lp.	Kod dziedziny	Kontrahent - nazwa	Nazwa zadania	Rodzaj umowy
96	OZ	Gmina Lubrza	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Lubrza	dotacja
97	OZ	Gmina Słubice	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Słubice.	dotacja
98	OZ	Miasto Gorzów Wlkp.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta Gorzowa Wlkp. w roku 2016.	dotacja
99	OZ	Gmina Krzeszyce	Demontaż, załadunek i unieszkodliwienie odpadów azbestowych.	dotacja
100	OZ	Gmina Cybinka	Utylizacja wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Cybinka w 2016 roku	dotacja
101	OZ	Gmina Bytnica	Usuwanie wyrobów zawierających azbest w 2016 r. z terenu Gminy Bytnica, powiat krośnieński, woj. lubuskie.	dotacja
102	EE	Zespół Szkół w Lubięcinie	Lekcja pn. "Poszukujemy odnawialnych źródeł energii w województwie lubuskim"	dotacja
103	EE	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Nowej Soli	Lekcja pn. "Poszukujemy odnawialnych źródeł energii w Województwie Lubuskie."	dotacja
104	EE	Zespół Edukacyjny nr 1 Gimnazjum Nr 5 w Zielonej Górze	Lekcja pn. "Poszukujemy odnawialnych źródeł energii w województwie lubuskim"	dotacja
105	EE	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 6 im. Kornela Makuszyńskiego w Świebodzinie	Lekcja pn. "Poszukujemy odnawialnych źródeł energii w województwie lubuskim."	dotacja
106	EE	Gimnazjum nr 7 im. UNICEF w Zielonej Górze	Lekcja pn. "Poszukujemy odnawialnych źródeł energii w województwie lubuskim"	dotacja
107	EE	Zespół Szkół nr 2 w Żaganiu	Lekcja pn. "Poszukujemy odnawialnych źródeł energii w województwie lubuskim"	dotacja
108	EE	Zespół Szkół w Bogdańcu - Gimnazjum w Bogdańcu	Lekcja pn. "Poszukujemy odnawialnych źródeł energii w województwie lubuskim"	dotacja
109	EE	Zespół Szkolno- Przedszkolny w Witnicy	Lekcja pn. "Poszukujemy odnawialnych źródeł energii w województwie lubuskim"	dotacja
110	EE	Zespół Szkół Samorządowych w Witnicy	Lekcja pn. "Poszukujemy odnawialnych źródeł energii w województwie lubuskim"	dotacja
111	EE	Stowarzyszenie Edukacyjne w Gorzowie Wlkp.	Lekcja pn. "Poszukujemy odnawialnych źródeł energii w województwie lubuskim"	dotacja
112	OZ	Gmina Lubsko	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych położonych na terenie gminy Lubsko	dotacja
113	OZ	Gmina Nowogród Bobrzański	Likwidacja wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Nowogród Bobrzański	dotacja
114	NZ	Miasto Zielona Góra	Zakup na cele ochrony przeciwpożarowej fabrycznie nowego średniego uterenowionego samochodu specjalnego pożarniczego, ratowniczo- gaśniczego wraz z wyposażeniem dla Jednostki OSP "Racula" w Zielonej Górze.	dotacja
115	NZ	Gmina Kłodawa	Zakup średniego samochodu ratowniczo- gaśniczego z funkcją ograniczania stref skażeń chemicznych.	dotacja
116	NZ	Gmina Przytoczna	Zakup samochodu specjalistycznego dla OSP Przytoczna	dotacja
117	NZ	Gmina Kargowa	Zakup średniego samochodu ratowniczo - gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Kargowej	dotacja
118	NZ	Gmina Stare Kurowo	Zakup średniego samochodu ratowniczo - gaśniczego na potrzeby Ochotniczej Straży Pożarnej w Starym Kurowie	dotacja
119	NZ	Gmina Żagań	Zakup na cele ochrony przeciwpożarowej fabrycznie nowego średniego uterenowionego samochodu specjalnego pożarniczego, ratowniczo - gaśniczego dla Jednostki OSP "Dziatrychowice" w Gminie Żagań.	dotacja
120	MN	Województwo Lubuskie	Usprawnienie systemu kontroli przestrzegania przez podmioty korzystające ze środowiska poprzez doposażenie służb Marszałka Województwa Lubuskiego w niezbędne narzędzie do przeprowadzania czynności kontrolnych.	dotacja
121	OW	Gmina Niegosławice	Budowa osiedlowej oczyszczalni ścieków w m. Stara Jabłona,	dotacja

Lp.	Kod dziedziny	Kontrahent - nazwa	Nazwa zadania	Rodzaj umowy
			gm. Niegosławice.	
122	NZ	Gmina Bojadła	Zakup na cele ochrony przeciwpożarowej fabrycznie nowego średniego samochodu specjalnego pożarniczego, ratowniczo-gaśniczego dla jednostki OSP z terenu Gminy Bojadła.	dotacja
123	NZ	Gmina Sulechów	Zakup średniego samochodu bojowego dla OSP Kije wraz z wyposażeniem.	dotacja
124	GW	Powiat Wschowski	Zakup sprzętu do prowadzenia gospodarki wodnej na terenie Powiatu Wschowskiego.	dotacja
125	OW	Gmina Nowe Miasteczko	Budowa lokalnych systemów zagospodarowania ścieków socjalno - bytowych w gminie Nowe Miasteczko - etap. I.	dotacja
126	OP	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Zapewnienie skutecznej ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej.	przekazanie środków
127	EE	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Wydanie publikacji pn. "Zwierzęta konfliktowe w miastach"	przekazanie środków
128	NZ	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	Zakup samochodów dla wsparcia zadań statutowych Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu a w szczególności przeciwdziałaniu powodzi i usuwaniu ich skutków	przekazanie środków
129	MN	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	Realizacja zadań Państwowego Monitoringu Środowiska na obszarze województwa lubuskiego w 2016 roku i doposażenie laboratorium WIOŚ w Zielonej Górze	przekazanie środków
130	NZ	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp.	Doposażenie KSRG woj. lubuskiego w działka wodno- pianowe.	przekazanie środków
131	OW	Gmina Niegosławice	Budowa osiedlowej oczyszczalni ścieków w m. Sucha Dolna, gm. Niegosławice.	pożyczka
132	ZW	Wojewódzki Szpital Kliniczny im. K. Marcinkowskiego Zielona Góra Sp. z o.o.	Przebudowa i modernizacja Stacji Uzdatniania Wody na terenie Wojewódzkiego Szpitala Klinicznego im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze Spółka z o.o.	pożyczka
133	OW	Spółka Wodno - Ściekowa "Złota Struga"	II Etap - Budowa drugiego rurociągu tłocznego ścieków surowych wraz z modernizacją; węzła tłocznego z komorą; zasuw i kratą; na kolektorze fi 1000.	pożyczka
134	OW	Wojewódzki Szpital Kliniczny im. K. Marcinkowskiego Zielona Góra Sp. z o.o.	Budowa stacji dezynfekcji skażonych ścieków sanitarnych pochodzących z Klinicznego Oddziału Chorób Zakaźnych.	pożyczka
135	NZ	Gmina Przytoczna	Zakup samochodu specjalistycznego dla OSP Przytoczna	pożyczka
136	NZ	Gmina Stare Kurowo	Zakup średniego samochodu ratowniczo - gaśniczego na potrzeby Ochotniczej Straży Pożarnej w Starym Kurowie	pożyczka
137	OZ	INNEKO Sp. z o.o. Gorzów Wlkp.	Rozbudowa składowiska odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, na działce 83/4 oraz 83/6 w obrębie 7 - Chróścik przy ul. Małczyńskiej 180 w Gorzowie Wlkp.	pożyczka
138	OW	Gmina Niegosławice	Budowa osiedlowej oczyszczalni ścieków w m. Stara Jabłona, gm. Niegosławice.	pożyczka
139	NZ	Gmina Bojadła	Zakup na cele ochrony przeciwpożarowej fabrycznie nowego średniego samochodu specjalnego pożarniczego, ratowniczo-gaśniczego dla jednostki OSP z terenu Gminy Bojadła.	pożyczka
140	GW	Powiat Wschowski	Zakup sprzętu do prowadzenia gospodarki wodnej na terenie Powiatu Wschowskiego.	pożyczka
141	OW	Gmina Nowe Miasteczko	Budowa lokalnych systemów zagospodarowania ścieków socjalno- bytowych w Gminie Nowe Miasteczko - etap I.	pożyczka

TABELA 2. Struktura umów zawartych w 2016 roku wg komponentów

Komponent		ogółem		w tym: pożyczki		w tym: dotacje*	
		liczba umów	kwota dofinans.	liczba umów	kwota dofinans.	liczba umów	kwota dofinans.
Edukacja ekologiczna	EE	30	570 244,29	0	0,00	30	570 244,29
Ochrona przyrody	OP	1	91 234,00	0	0,00	1	91 234,00
Monitoring środowiska	MN	4	461 328,00	0	0,00	4	461 328,00
Ochrona środowiska, inne	OS	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	NZ	23	5 682 620,09	3	824 950,00	20	4 857 670,09
Gospodarka wodna	GW	3	794 018,81	1	290 034,00	2	503 984,81
Ochrona wód	OW	8	1 510 678,00	5	1 403 069,00	3	107 609,00
Ochrona powietrza	OA	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami	OZ	71	2 306 164,23	1	180 787,04	70	2 125 377,19
Zaopatrzenie w wodę	ZW	1	850 137,00	1	850 137,00	0	0,00
RAZEM		141	12 266 424,42	11	3 548 977,04	130	8 717 447,38

* łącznie z przekazaniem środków

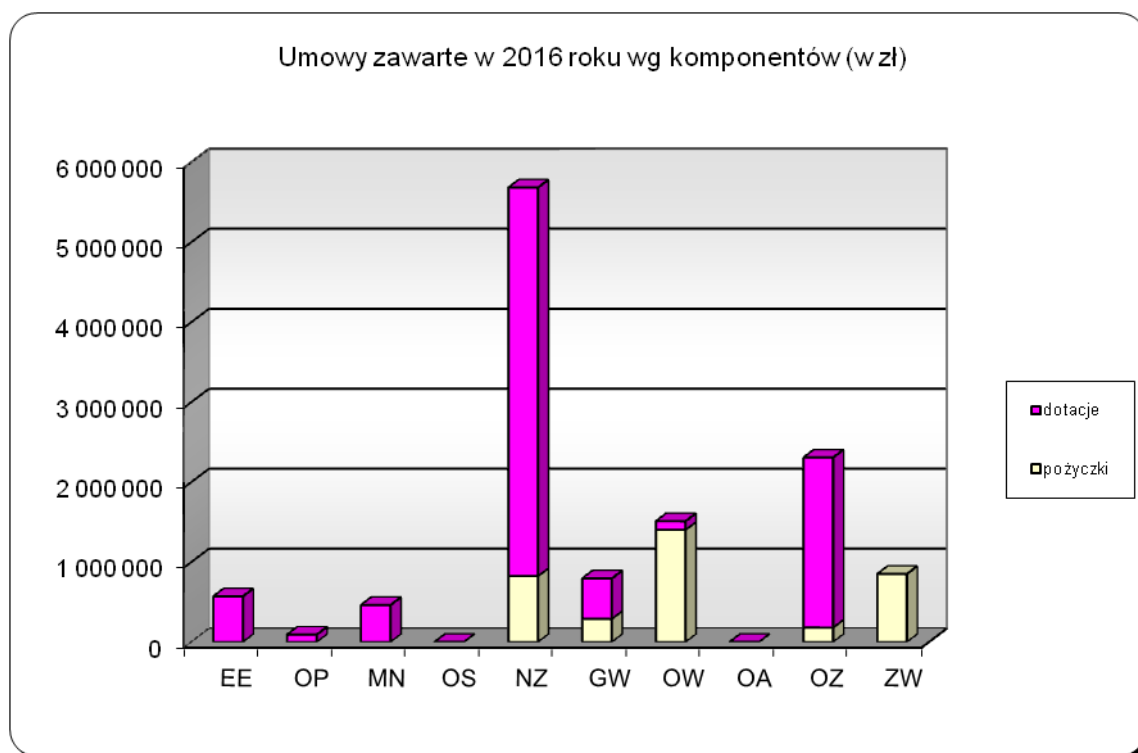

TABELA 3. Umowy zawarte w roku 2016 w podziale na grupy kontrahentów (w zł)

Lp.	Grupa kontrahentów	Forma dofinansowania	Kwota dofinansowania (w zł)	Liczba zawartych umów	Średnie kwota umowy	udział procentowy w	
						pożyczkach	dotacjach
1	Gminy	pożyczka	1 255 391,00	6	209 232	35,4%	
2	Gminy	dotacja	5 717 640,17	85	67 266		65,6%
3	Przedsiębiorcy	pożyczka	2 003 552,04	4	500 888	56,5%	
4	Przedsiębiorcy	dotacja	49 593,93	1	49 594		0,6%
5	Województwo Lubuskie	dotacja	451 550,01	10	45 155		5,2%
6	Wojewoda i jedn. podległe	dotacja	500 633,00	4	125 158		5,7%
7	Inne jednostki budżetowe i powiaty	dotacja	919 940,68	19	48 418		10,6%
8	Inne jednostki budżetowe i powiaty	pożyczki	290 034,00	1	290 034	8,2%	
9	Pozostałe	dotacja	1 078 089,59	11	98 008		12,4%
RAZEM		dotacja*	8 717 447,38	130	67 057		
		pożyczka	3 548 977,04	11	322 634		
OGÓŁEM			12 266 424,42	141	86 996		

* łącznie z przekazaniem środków

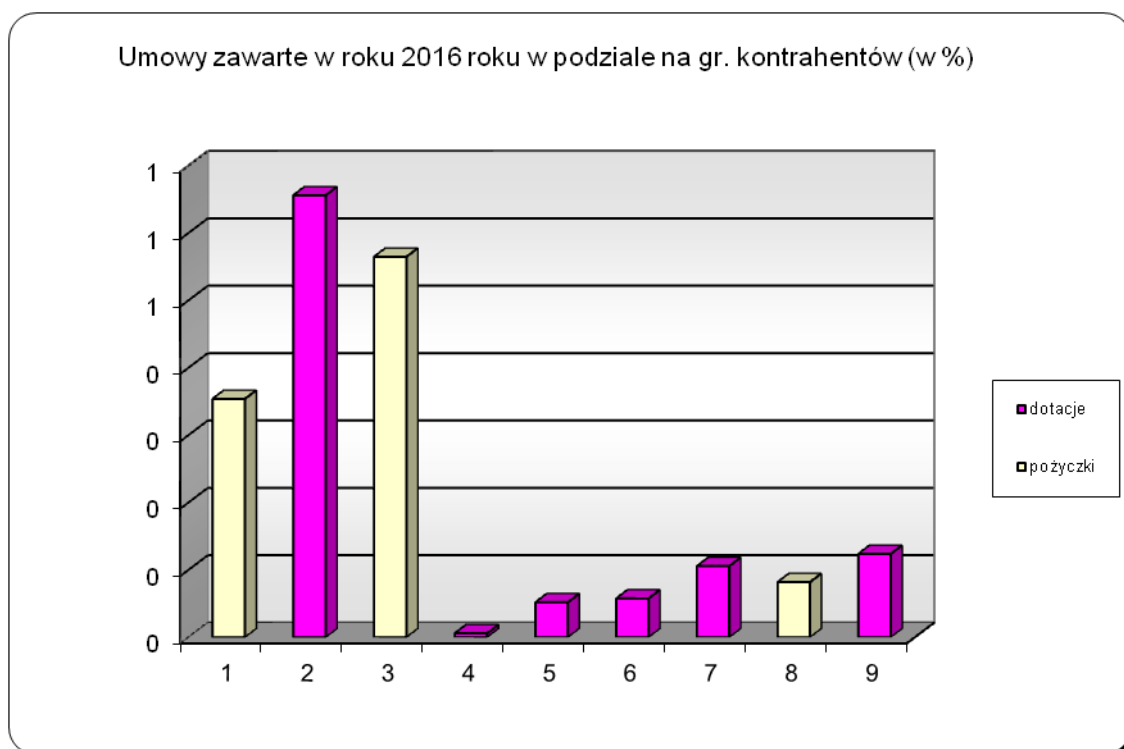
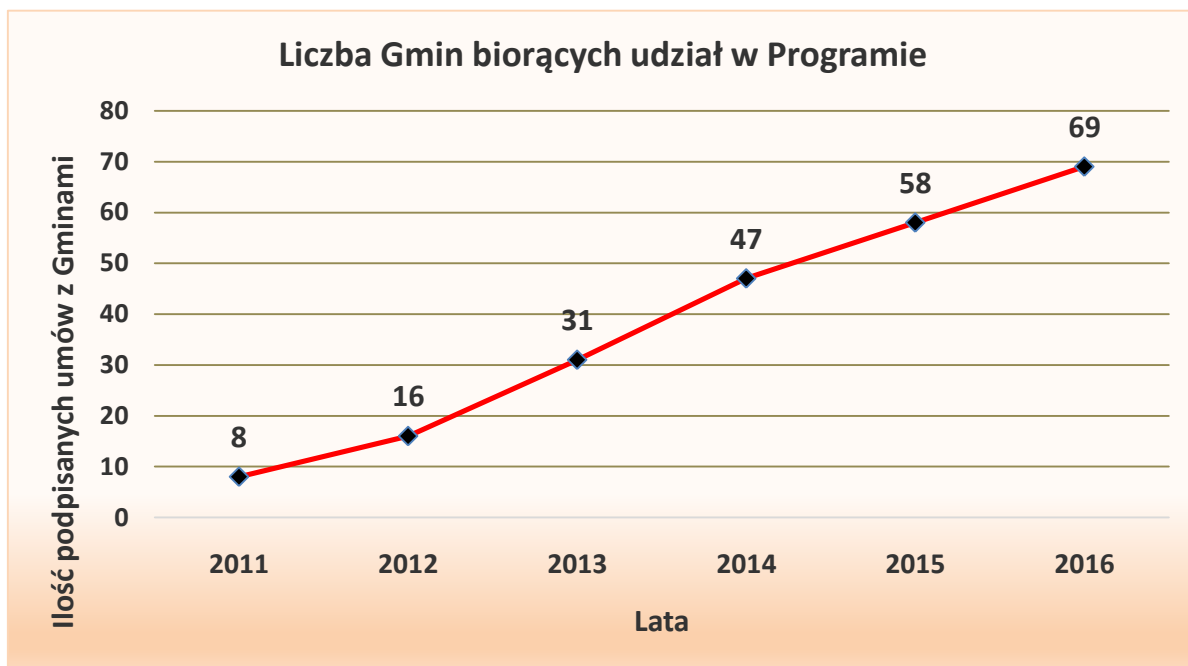

TABELA 4. Program usuwania azbestu

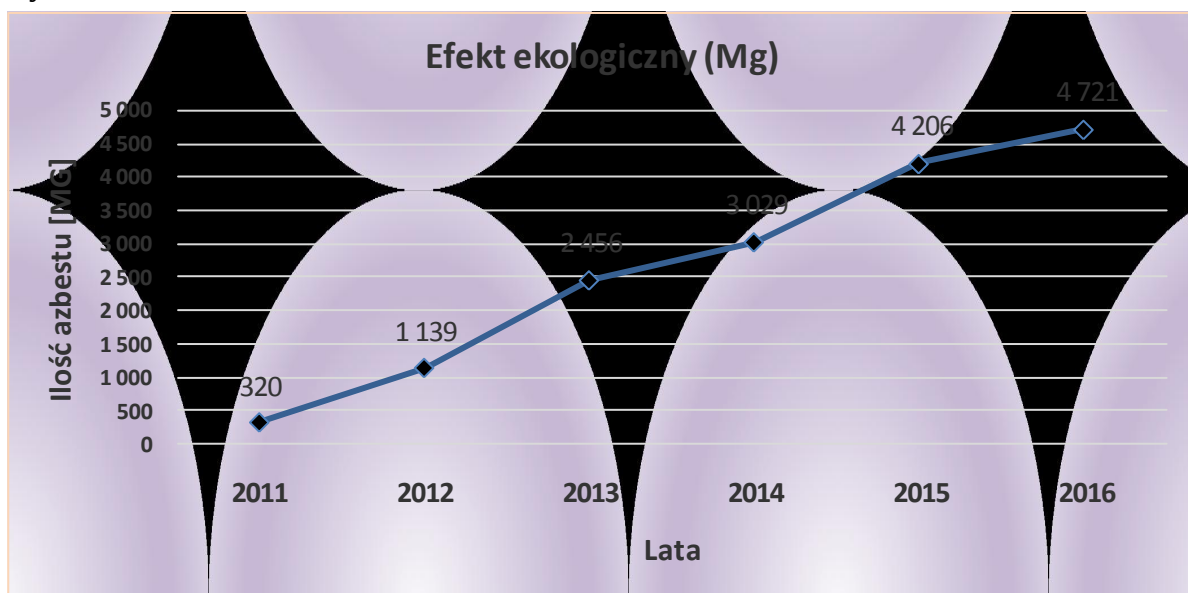
Lp.	Kontrahent - nazwa	Koszt całkowity zadania	Koszt kwalifikowany	Kwota dofinansowania	Efekt ekologiczny [Mg]	Koszt jednostkowy [zł/Mg]
1.	Gmina Lubniewice	9 546,00 zł	9 546,00 zł	9 546,00 zł	27,080	352,51 zł
2.	Gmina Skwierzyna	67 723,45 zł	67 723,45 zł	67 723,44 zł	218,940	309,32 zł
3.	Gmina Nowa Sól - Miasto	10 138,60 zł	10 138,60 zł	10 138,60 zł	25,400	399,16 zł
4.	Gmina Kargowa	45 029,15 zł	45 029,15 zł	45 029,14 zł	96,600	466,14 zł
5.	Gmina Babimost	27 242,88 zł	27 242,88 zł	27 242,88 zł	57,890	470,60 zł
6.	Gmina Brody	25 994,33 zł	25 994,33 zł	25 994,32 zł	53,920	482,09 zł
7.	Gmina Jasień	10 110,96 zł	10 110,96 zł	10 110,96 zł	24,320	415,75 zł
8.	Gmina Szprotawa	19 937,00 zł	19 937,00 zł	19 937,00 zł	52,250	381,57 zł
9.	Gmina Trzebiel	7 184,10 zł	7 184,10 zł	7 184,10 zł	20,730	346,56 zł
10.	Gmina Santok	9 609,62 zł	9 609,62 zł	9 609,62 zł	25,940	370,46 zł
11.	Gmina Sulechów	9 558,08 zł	9 558,08 zł	9 558,08 zł	26,820	356,38 zł
12.	Gmina Czerwieńsk	35 028,98 zł	35 028,98 zł	35 028,98 zł	57,503	609,17 zł
13.	Gmina Szczaniec	31 408,40 zł	31 408,40 zł	31 408,40 zł	66,120	475,02 zł
14.	Gmina Otyń	50 517,09 zł	50 517,09 zł	50 517,08 zł	100,668	501,82 zł
15.	Gmina Strzelce Krajeńskie	56 622,82 zł	56 622,82 zł	56 622,82 zł	108,770	520,57 zł
16.	Gmina Dobiegniew	20 862,12 zł	20 862,12 zł	20 862,12 zł	44,160	472,42 zł
17.	Gmina Sulęcín	58 943,60 zł	58 943,60 zł	58 943,60 zł	185,350	318,01 zł
18.	Gmina Krosno Odrzańskie	101 370,42 zł	101 370,42 zł	101 370,42 zł	135,180	749,89 zł
19.	Gmina Żagań	31 852,15 zł	31 852,15 zł	31 852,14 zł	96,340	330,62 zł
20.	Gmina Świdnica	14 147,83 zł	14 147,83 zł	14 077,08 zł	37,480	377,48 zł
21.	Gmina Deszczno	77 405,00 zł	77 405,00 zł	77 405,00 zł	218,670	353,98 zł
22.	Gmina Torzym	17 741,92 zł	17 741,92 zł	17 741,92 zł	35,280	502,89 zł
23.	Gmina Rzepin	86 255,28 zł	86 255,28 zł	86 255,28 zł	136,480	632,00 zł
24.	Gmina Brzeźnica	37 455,60 zł	37 455,60 zł	37 455,60 zł	106,140	352,89 zł
25.	Gmina Gubin o statusie miejskim	20 844,97 zł	20 844,97 zł	20 844,96 zł	36,160	576,46 zł
26.	Gmina Gubin	16 024,00 zł	16 024,00 zł	16 024,00 zł	41,720	384,08 zł
27.	Gmina Skąpe	60 458,49 zł	60 458,49 zł	60 458,48 zł	112,484	537,49 zł
28.	Gmina Międzyrzecz	16 893,86 zł	16 893,86 zł	16 893,86 zł	29,840	566,15 zł
29.	Gmina Kłodawa	9 074,57 zł	9 074,57 zł	9 074,56 zł	21,260	426,84 zł
30.	Gmina Wschowa	22 947,60 zł	22 947,60 zł	22 947,60 zł	70,930	323,52 zł
31.	Gmina Przytoczna	54 758,38 zł	54 758,38 zł	52 841,84 zł	157,200	348,34 zł
32.	Gmina Niegosławice	32 098,87 zł	32 098,87 zł	32 098,86 zł	70,740	453,76 zł
33.	Gmina Żary o statusie miejskim	12 979,44 zł	12 979,44 zł	12 979,40 zł	26,980	481,08 zł
34.	Gmina Stare Kurowo	8 488,46 zł	8 488,46 zł	8 488,46 zł	18,000	471,58 zł
35.	Gmina Ośno Lubuskie	25 038,40 zł	25 038,40 zł	25 038,40 zł	62,870	398,26 zł
36.	Gmina Tuplice	3 379,32 zł	3 379,32 zł	3 379,32 zł	4,800	704,03 zł
37.	Gmina Górzycza	42 271,20 zł	42 271,20 zł	42 271,20 zł	116,190	363,81 zł
38.	Gmina Lipinki Łużyckie	6 198,37 zł	6 198,37 zł	6 198,36 zł	11,920	520,00 zł
39.	Gmina Świebodzin	51 412,17 zł	51 412,17 zł	51 412,16 zł	102,670	500,75 zł
40.	Gmina Łagów	20 195,33 zł	20 195,33 zł	20 195,32 zł	53,600	376,78 zł
41.	Gmina Lubiszyn	60 023,70 zł	60 023,70 zł	60 023,70 zł	181,890	330,00 zł
42.	Miasto Kostrzyn nad Odrą	6 118,95 zł	6 118,95 zł	6 118,94 zł	12,700	481,81 zł
43.	Gmina Drezdenko	26 175,74 zł	24 866,94 zł	24 866,94 zł	68,580	381,68 zł
44.	Gmina Trzebiechów	41 572,72 zł	41 572,72 zł	41 572,72 zł	128,740	322,92 zł

Lp.	Kontrahent - nazwa	Koszt całkowity zadania	Koszt kwalifikowany	Kwota dofinansowania	Efekt ekologiczny [Mg]	Koszt jednostkowy [zł/Mg]
45.	Miasto Zielona Góra	20 343,22 zł	20 343,22 zł	20 343,22 zł	50,320	404,28 zł
46.	Gmina Zabór	21 067,50 zł	21 067,50 zł	21 067,50 zł	57,250	367,99 zł
47.	Gmina Siedlisko	18 280,44 zł	18 280,44 zł	18 280,44 zł	40,220	454,51 zł
48.	Gmina Pszczew	18 422,21 zł	18 422,21 zł	18 422,20 zł	45,440	405,42 zł
49.	Gmina Bojadła	13 422,07 zł	13 422,07 zł	13 422,06 zł	27,740	483,85 zł
50.	Gmina Dąbie	37 559,92 zł	37 559,92 zł	37 559,92 zł	61,190	613,82 zł
51.	Gmina Szlichtyngowa	5 739,12 zł	5 739,12 zł	5 739,12 zł	15,740	364,62 zł
52.	Gmina Żary	15 992,31 zł	15 992,31 zł	15 992,30 zł	36,680	436,00 zł
53.	Gmina Maszewo	8 802,31 zł	8 802,31 zł	8 802,30 zł	17,520	502,41 zł
54.	Gmina Bytom Odrzański	9 702,88 zł	9 702,88 zł	9 702,88 zł	17,160	565,44 zł
55.	Gmina Zwierzyn	17 273,60 zł	17 273,60 zł	17 273,60 zł	29,980	576,17 zł
56.	Gmina Bledzew	17 976,40 zł	17 976,40 zł	17 976,40 zł	53,770	334,32 zł
57.	Gmina Nowa Sól	8 795,30 zł	8 795,30 zł	8 795,30 zł	21,220	414,48 zł
58.	Gmina Kożuchów	9 575,43 zł	9 575,43 zł	9 575,42 zł	18,840	508,25 zł
59.	Gmina Bogdaniec	31 374,26 zł	31 374,26 zł	31 374,26 zł	41,450	756,92 zł
60.	Gmina Bobrowice	8 555,39 zł	8 555,39 zł	8 555,38 zł	21,320	401,28 zł
61.	Gmina Nowe Miasteczko	41 515,50 zł	41 515,50 zł	41 515,50 zł	106,450	390,00 zł
62.	Gmina Lubrza	28 706,83 zł	28 706,83 zł	28 706,82 zł	50,220	571,62 zł
63.	Gmina Słubice	31 373,44 zł	31 373,44 zł	31 373,44 zł	84,940	369,36 zł
64.	Miasto Gorzów Wlkp.	60 438,96 zł	60 438,96 zł	60 438,96 zł	93,270	648,00 zł
65.	Gmina Krzeszyce	132 544,40 zł	132 544,40 zł	132 544,40 zł	297,380	445,71 zł
66.	Gmina Cybinka	16 225,80 zł	16 225,80 zł	16 225,80 zł	38,210	424,65 zł
67.	Gmina Bytnica	75 918,06 zł	75 918,06 zł	75 918,06 zł	140,877	538,90 zł
68.	Gmina Lubsko	14 069,01 zł	14 069,01 zł	14 069,00 zł	33,150	424,40 zł
69.	Gmina Nowogród Bobrzański	26 618,04 zł	15 960,00 zł	15 960,00 zł	33,250	800,54 zł
	Ogółem zestawienie	2 088 932,32 zł	2 076 965,48 zł	2 074 977,94 zł	4 720,89	442,49 zł

Wykres 1

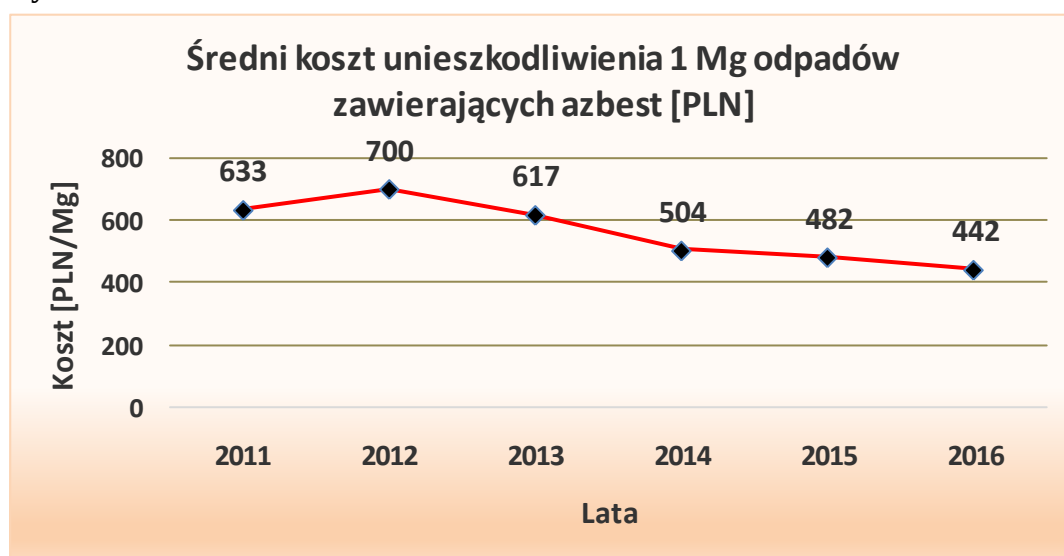
Wykres 2

Wykres 3

Wykres 4

Wykres 5

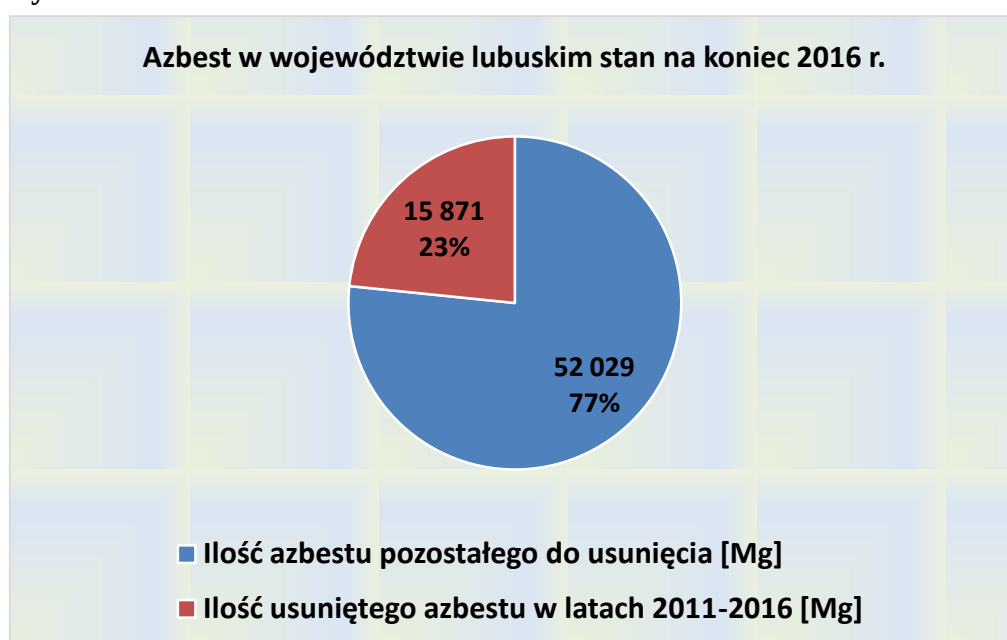

TABELA 5. Wpływy / przychody Funduszu w 2016 roku (w zł)

Wyszczególnienie	Plan 2016 r.	Korekta (ostatnia)	Wykonanie	% wykonania
Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska	11 000 000,00	11 000 000,00	10 701 678,64	97,3%
Wpływy z tytułu kar administracyjnych	100 000,00	132 000,00	192 179,96	145,6%
Dotacje z budżetu państwa i budżetu jst (pomoc techn., dot. celowa) POiS i LRPO	690 000,00	970 000,00	969 376,06	99,9%
Zwrot pożyczonego kapitału	19 000 000,00	30 065 000,00	30 241 800,60	100,6%
Naliczone oprocentowanie od pożyczek, odsetki za zwłokę	2 500 000,00	2 400 000,00	2 420 825,94	100,9%
Inne *)	799 000,00	1 090 000,00	1 130 407,41	103,7%
RAZEM	34 089 000,00	45 657 000,00	45 656 268,61	100,0%

*) odsetki od lokat, obligacji, , przych.z tyt.realizacji projektu doradztwa energ. i pozostałe przychody

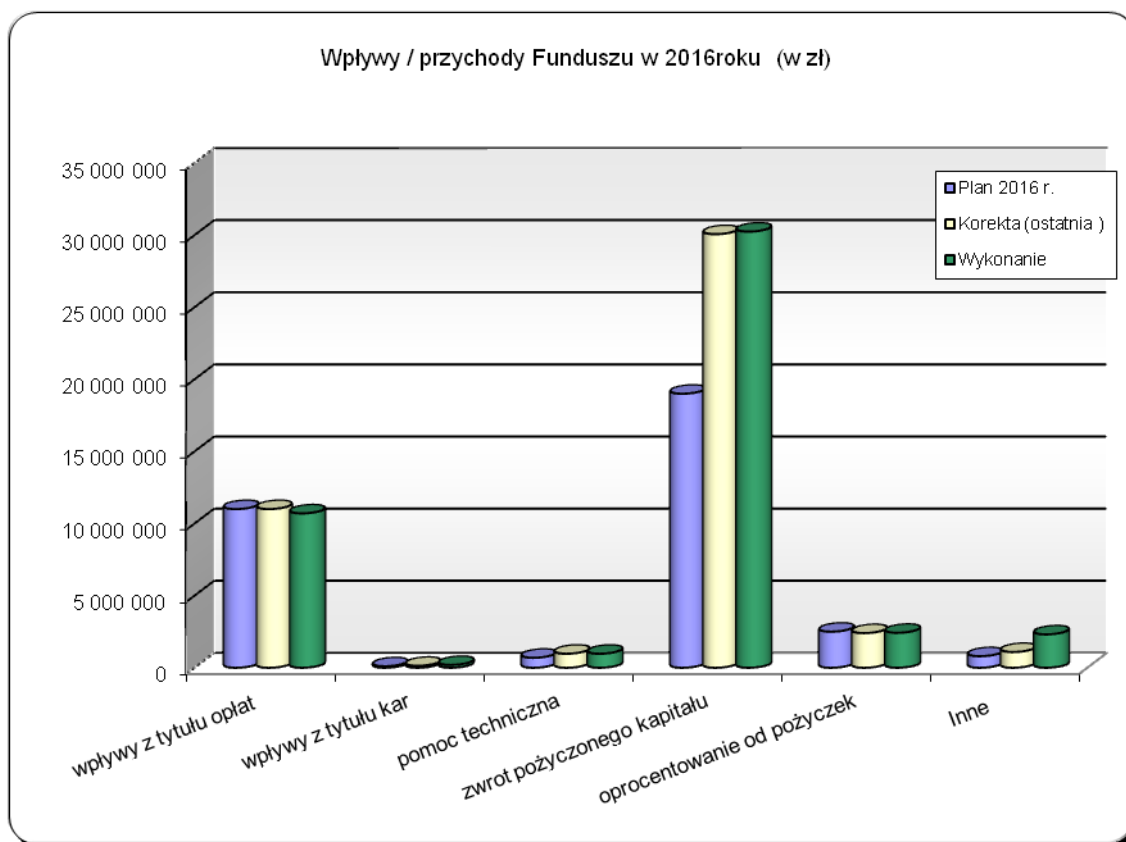

TABELA 6. Wpływy Funduszu w latach 2012-2016

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	Wskaźnik 2016 : 2015
Wpływy z tytułu opłat i kar	13 549 540,40	7 210 850,07	11 738 881,51	11 809 393,88	10 893 858,60	92,2%
Zwrot kapitału pożyczonego	15 121 986,13	14 195 334,92	16 673 748,39	21 918 885,42	30 241 800,60	138,0%
Oprocentowanie pożyczek zapłacone oraz odsetki za zwłokę	1 667 275,98	1 602 008,45	1 615 323,46	2 030 911,65	2 424 300,00	119,4%
Pozostałe przychody (dotacja PT, inne)	1 365 606,23	1 530 044,98	2 615 871,31	1 500 280,27	1 220 678,49	81,4%
Przychody z operacji kapitałowych	5 335 406,73	3 575 171,96	2 934 675,46	1 029 234,11	879 104,98	85,4%
RAZEM	37 039 815,47	28 113 410,38	35 578 500,13	38 288 705,33	45 659 742,67	119,3%

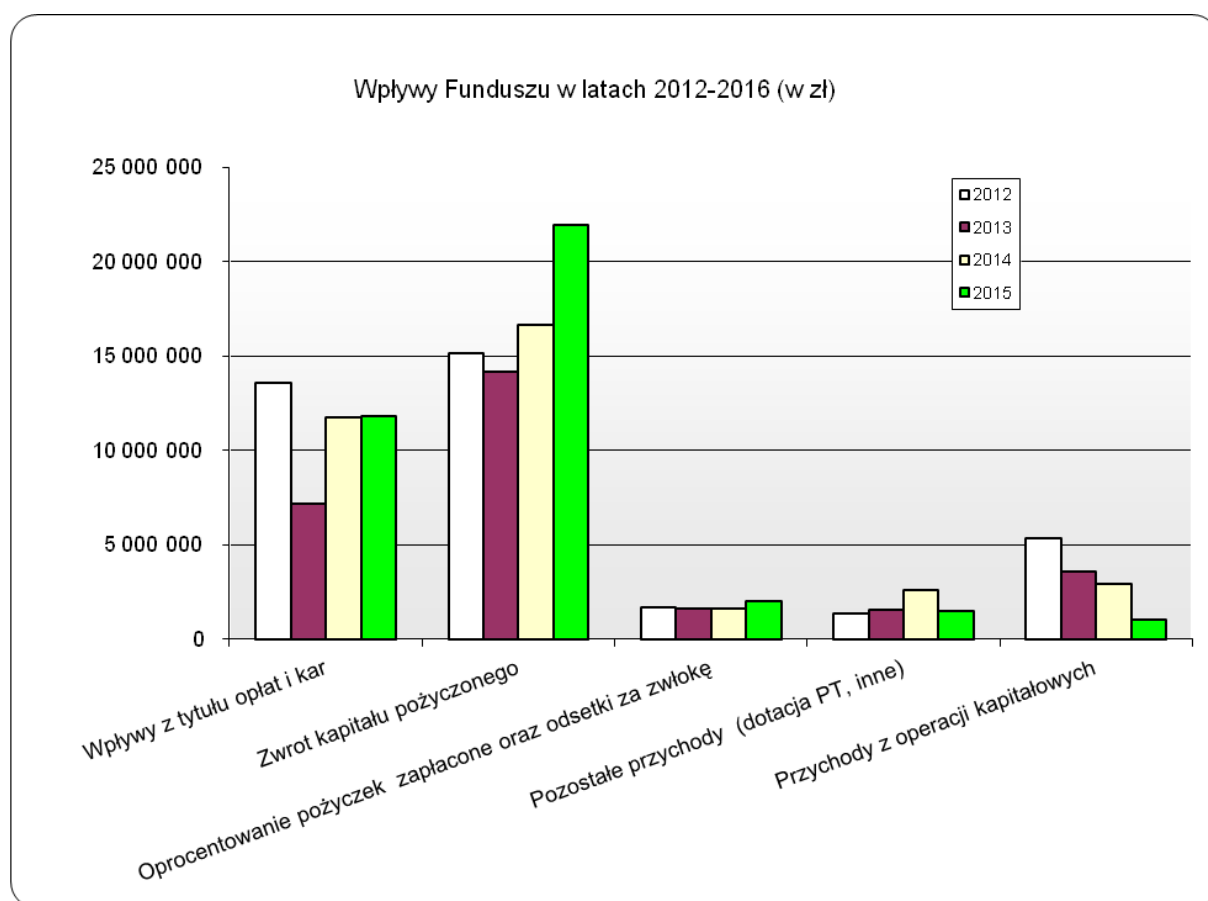

TABELA 7. Koszty / wydatki Funduszu w 2016 roku

Wyszczególnienie	Plan na 2016 rok	Korekta planu (ostatnia)	Wykonanie	Struktura wydatków
Wpływ pożyczek	33 000 000,00	24 500 000,00	20 725 619,32	59,5%
Wpływ dotacji*	8 569 000,00	8 649 000,00	8 510 566,64	24,4%
Dopłata do oprocentowania kredytów i częściowej spłaty kapitałów	150 000,00	120 000,00	83 673,89	0,2%
Umorzenia	50 000,00	0,00	0,00	0,0%
Wydatki inwestycyjne	167 000,00	167 000,00	156 421,84	0,4%
Koszty utrzymania organów i Biura oraz pozostałe koszty oper i finansowe	6 320 000,00	5 630 000,00	5 348 765,53	15,4%
RAZEM	48 256 000,00	39 066 000,00	34 825 047,22	100,0%

* łącznie dotacje, przekazania środków, nagrody i rekompensaty dla gmin

